

Uzdrawianie lecznic

Operacja restrukturyzacyjna czeka szpitale podległe samorządowi województwa. Prawdopodobne jest połączenie ich w kilka skomercjalizowanych spółek.

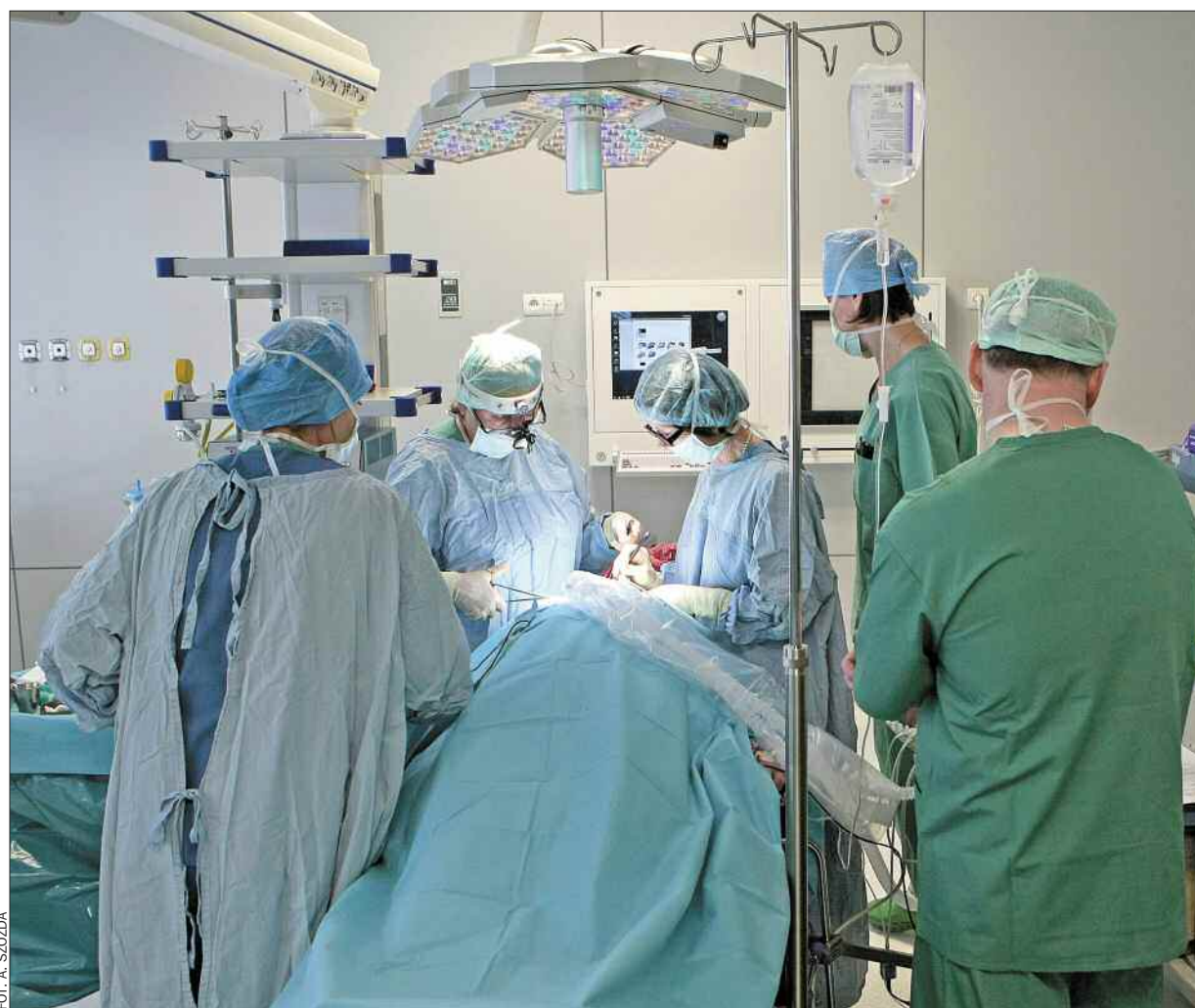
Regionalny samorząd nadzoruje w Wielkopolsce 25 placówek leczniczych. Znaczącą realią związaną choćby z wysokościami kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia, założono, że marszałkowskie lecznice na koniec roku wygenerują ponad 30 mln zł strat. Tymczasem taki ujemny wynik pojawił się już pod koniec sierpnia. Jak zatrzymać rosnące zadłużenie, zwłaszcza dużych wojewódzkich szpitali i usprawnić funkcjonowanie opieki zdrowotnej, którą nadzoruje regionalny samorząd?

Wstępne kierunki działań władz województwa radni poznali podczas październikowego posiedzenia komisji i sesji sejmiku. Czas na ostateczne decyzje przyjdzie, gdy znane będą wyniki audytu zleconego w szpitalach i gdy – co podkreślał wicemarszałek Leszek Wojtasiak – proponowane działania restrukturyzacyjne zostaną skonsultowane z zainteresowanymi pracownikami lecznic.

Jak może wyglądać przyszły plan naprawczy?

25 marszałkowskich placówek opieki zdrowotnej miałyby zostać skomercjalizowanych i połączonych w sześć lub siedem spółek prawa handlowego. – Komerccjalizacji nie należy w żadnym razie mylić z prywatyzacją – zaznacza wicemarszałek Wojtasiak.

To, w założeniach, ma dać samorządowi bardziej realny wpływ na działalność szpitali. Połączenie lepiej i gorzej radzących sobie jednostek w jeden organizm pozwoli na

Operacja polegająca na restrukturyzacji marszałkowskich szpitali ma być przeprowadzona w taki sposób, by była jak najmniej bolesna dla pacjentów.

uzyskanie sumarycznego przyzwoitego wyniku finansowego. Ograniczone zostaną koszty zarządu i administracji, ujednolicone wewnętrzne procedury, wprowadzony system jednolitego zakupu

i monitorowania gospodarki lekami. Istotne oszczędności po takim scaleniu jednostek może przynieść lepsze wykorzystanie szpitalnych łóżek. Według zapewnień, nie chodzi o zamknięcie oddziałów, a jedynie

ich łączenie lub przenoszenie, by nie ograniczać pacjentom dostępu do usług medycznych.

– Wyniki audytu będą gotowe na początku przyszłego roku – odpowiadała na pytania radnych wicemarszałek Le-

szek Wojtasiak podczas październikowej sesji sejmiku. – Wtedy będziemy mogli zdecydować, jaki wariant restrukturyzacji przyjmiemy, ile konkretnie spółek zostanie powołanych. >> strona 4

UWAGA! NOWE NUMERY

Od listopada zmieniły się numery telefonów Urzędu Marszałkowskiego. Najważniejsze z nich prezentujemy na stronie 3.

Nowe numery do „Monitora Wielkopolskiego” – w redakcyjnej stopce na stronie 16.

Przewodnik w GPS

Nowoczesne narzędzia promocji turystycznych atrakcji województwa wielkopolskiego budziły zainteresowanie podczas targów Tour Salon. >> strona 6

Koń integruje

„Ci z Wolska” do niedawna było pogardliwym określeniem. Dziś jest inaczej, bo ta wieś na północy regionu zaczęła się integrować, m.in. za pomocą konia trojańskiego. >> strona 7

Do powstania

Czy wiecie, że zaskakująco wielu Wielkopolan włączyło się do powstania listopadowego, które wybuchło w zaborze rosyjskim w 1830 roku? Wśród nich byli późniejsi twórcy pracy organicznej. >> strona 10

Inna strona samorządu

Radni się żenią na potęgę. Na sesji sejmiku powiało chodem, czyli wraca stare. Marszałkowski departament od... wypoczynku. Z desek Opery Leśnej do zarządu województwa. >> strona 16

Pokazaliśmy się

Wielkopolska zaznaczyła swoją obecność podczas Europejskiego Tygodnia Miast i Regionów OPEN DAYS, który odbył się w październiku w Brukseli. Przedstawiciele naszego województwa – w tym marszałek Marek Woźniak – uczestniczyli w licznych organizowanych w tym czasie warsztatach. Zainteresowaniem zwiędzających cieszyło się wielkopolskie stoisko w ramach „miasteczka polskiego”, gdzie zaprezentowano designerskie i innowacyjne projekty zrealizowane w naszym regionie przy wsparciu środków unijnych (na zdjęciu robot z Politechniki Poznańskiej). >> strona 8

Czas prezydencji

Poznań stał się na miesiąc najważniejszym miastem polskiego przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej. W listopadzie zaplanowano tu aż 18 różnego rodzaju wydarzeń związanych z prezydencją. Wśród tych, które jeszcze przed nami, jest nieformalne, choć niezwykle istotne ze względu na dyskusję nad przyszłością polityki spójności, spotkanie unijnych ministrów odpowiedzialnych za rozwój regionalny.

Wielkopolskie akcenty pojawiły się też podczas związanych z prezydencją spotkań w Warszawie i Brukseli. >> strona 2

(Do)dali na kolej

Przyjęta przez sejmik 24 października korekta tegorocznego budżetu województwa liczyła kilkadziesiąt punktów, ale tylko jedna kwestia wzbudziła emocje radnych zarówno podczas sesji, jak i w trakcie poprzedzających ją prac komisji. Chodziło o przeznaczenie dodatkowych 3 mln zł na dotację do spółki Przewozy Regionalne na remont taboru.

Ostatecznie sejmik jednogłośnie zaakceptował tę poprawkę, po uzyskaniu zapewnienia, że pieniądze zostaną przeznaczone na remont tych wagonów, które jeżdżą na trasach w Wielkopolsce. >> strona 5

na wstępie

Ciąć bez bólu

Artur Boiński

Co zrobić, żeby szpitale przestały się zadłużać? Teoretyczna odpowiedź jest banalnie prosta: albo dawać na ich funkcjonowanie więcej pieniędzy, albo ograniczyć koszty ich działalności. Na znacząco wyższe kontrakty od NFZ (który daje kasę na leczenie; samorząd może tylko inwestować w infrastrukturę), zwłaszcza w obecnej sytuacji gospodarczej, nie ma co liczyć. Pozostaje ciąć koszty. Znacznie trudniej tę teoretyczną odpowiedź wypełnić praktyczną treścią. Władze regionu zarysowały wstępny scenariusz: chcą marszałkowskie szpitale skonsolidować i przekształcić w spółki prawa handlowego. Powinno być taniej, oby bez szkody dla pacjentów. Zdaje się, że rządzący mają świadomość, iż w przypadku naprawy szpitali trzeba wyważyć racje tak ekonomiczne, jak i społeczne. Świadczy o tym często powtarzane ostatnio zapewnienie, że reforma lecznic nie będzie oznaczać ograniczenia dostępu pacjentów do usług medycznych. W przeszłości wiele kluczowych zmian w wojewódzkiej służbie zdrowia, mimo początkowych kłótni, udawało się wprowadzać przy politycznym consensusie. Jak będzie tym razem? ●

„Cyganeria” dla nauczycieli

Spotkaniem nauczycieli z marszałkowskich placówek oświatowych uczczono w Poznaniu Dzień Edukacji Narodowej.

Uroczystość, która odbyła się 5 listopada, była tradycyjnie okazją do uhonorowania najlepszych dyrektorów

i nauczycieli. Nagrody i wyróżnienia przyznane przez zarząd województwa wręczył jego członek Tomasz Bugajski.

Po oficjalnej części uroczystości nauczyciele zostali zaproszeni do wysłuchania koncertowej wersji opery Giacomo Pucciniego „Cyganeria”. ABO

Chcą się na nas wzorować

18 i 19 października gościło w Wielkopolsce ponad 60 przedstawicieli pięciu obwodów ukraińskich współpracujących z naszym regionem.

Ukraińcy wzięli udział w seminarium „Polskie doświadczenia reformowania samorządu terytorialnego”, zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego we współpracy z Wielkopolskim Ośrodkiem Kształcenia i Studiów

Samorządowych. O wielkopolskich i europejskich aspektach funkcjonowania władz lokalnych i regionalnych mówił uczestnikom seminarium marszałek Marek Woźniak.

Oprócz uzyskania wiadomości teoretycznych, goście z Ukrainy zapoznali się z praktyką funkcjonowania samorządu w Polsce, odwiedzając Kórnik i Tarnowo Podgórne oraz powiaty gnieźnieński i nowotomyski. ABO

Czas prezydencji

Poznań stał się na miesiąc najważniejszym miastem polskiego przewodnictwa w UE. Wielkopolskie akcenty pojawiły się też podczas spotkań w Warszawie i Brukseli.

Aż 18 różnego rodzaju wydarzeń związanych z przewodnictwem Polski w Radzie UE zaplanowano na listopad w Poznaniu.

Pierwsze z nich już za nami – na terenach poznańskich targów goście z Europy rozmawiali o migracji na kontynencie i zdrowiu jego mieszkańców. W najbliższych dniach czekają nas jeszcze m.in. spotkania szczybla ministerialnego dotyczące e-administracji i przyszłości polityki spójności, a także Europejski Szczyt Równości.

Spotkaniom unijnych polityków, urzędników i ekspertów towarzyszy specjalny program kulturalny, w tym imprezy w ramach festiwalu Poznań Baroque i Old Music New Dance. Chętni mogą zapoznać się z efektami wdrażania unijnej polityki spójności w naszym regionie, a wszyscy przybyśle – spróbować rogalni świętomarcińskich. Ci goście, którzy znajdą więcej wolnego czasu, będą mogli poznać ofertę turystyczną Wielkopolski.

Także w innych miejscach odbywają się wydarzenia związane z polską prezydencją, w których uczestniczy samorząd naszego województwa.

7 listopada w Brukseli odbyła się konferencja „TEN-T na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju regionów” (o znaczeniu polityki transportowej UE dla różnych części Europy), a 9 listopada – kolejna, dotycząca lokalnego i regionalnego wymiaru Partnerstwa Wschodniego (tu jednym z moderatorów był marszałek Marek Woźniak). Były to druga i trzecia z cyklu konferencji organizowanych we współpracy szesnastu przedstawicielstw polskich regionów w Brukseli, Komitetu

Na czas unijnych spotkań kilka ważnych budynków w Poznaniu zostało podświetlonych na niebiesko. Na zdjęciu fasada jednego z gmachów przy al. Niepodległości, mieszczących urzędy wojewódzki i marszałkowski.

Regionów oraz Związku Województw RP.

Marek Woźniak wziął też udział w dwóch wydarzeniach w Warszawie, w trakcie których zastanawiano się nad przyszłością unijnej polityki spójności po 2013 roku. O jej

kształcie wobec obszarów wiejskich i o roli władz lokalnych i regionalnych w jej wdrażaniu rozmawiano podczas seminarium zorganizowanego przez komisję COTER Komitetu Regionów, w ramach I Europejskiego Kongresu Gmin Wie-

skich, który odbywał się 19 i 20 października. Natomiast 24 i 25 października w stolicy Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zorganizowało konferencję dotyczącą instrumentów rozwoju regionalnego. ABO

Odszyfrujmy zwycięstwo z Enigmą

Swoistym daniem eksportowym Wielkopolski na czas prezydencji stała się wystawa poświęcona Polakom, którzy przyczynili się do złamania kodu niemieckiej maszyny szyfrującej Enigma. Była już pokazywana w Brukseli, a w tym półroczu także we włoskiej Isprze i holenderskiej Bredzie.

Teraz, nieprzypadkowo w czasie, gdy oczy Europejczyków skierowane są na Poznań, marszałek województwa Marek Woźniak i rektor UAM prof. Bronisław Marciniak zapraszają na cykl imprez pod wspólnym tytułem „Enigma. Odszyfruj zwycięstwo”. Poświęcone są one związanym z Poznaniem matematykom, których dokonania w dziedzinie kryptologii przy-

czyniły się do ocalenia milionów istnień ludzkich i zwycięstwa aliantów w II wojnie światowej. 10 listopada nastąpi uroczyste otwarcie wystawy „Enigma. Decipher Victory”. W jej ramach pojawi się autentyczny egzemplarz Enigmy! Najlepszą okazją do jej zobaczenia będą „drzwi otwarte” 11 listopada, w godzinach 10-16 (Aula Collegium Iuridicum Novum, al. Niepodległości 53). Także 10 listopada odbędzie się spotka-

nie z historią i kinem „Enigma na filmowo” oraz ruszy internetowa gra kryptologiczna codebreakers.eu. 12 listopada przeprowadzony zostanie niecodzienny kurs kryptologii dla wielkopolskich licealistów. Szczegóły dostępne na stronie www.enigma.umww.pl.

Fotografie cennym dokumentem życia regionu

824 zdjęcia 47 autorów – to plon tegorocznej edycji konkursu fotograficznego im. Ireneusza Zjeżdżałki „Moja Wielkopolska”. Zadaniem konkursu jest systematyczne gromadzenie materiału dokumentującego i kreatywnie interpretującego życie naszego regionu we wszystkich jego przejawach. Jury, któremu przewodniczył prof. Piotr Chojnacki, i nagrodą uhonorowało zestaw prac Piotra Borowskiego (jedną z nich prezentujemy obok). Kolejne laury przypadły w udziale Alicji Szeloch, Markowi Lapisowi i Krzysztofowi Maderze. Wystawę nagrodzonych i wyróżnionych prac oglądać można do 27 listopada w galerii Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu. Pełna lista laureatów i uczestników wystawy na stronie internetowej: www.wbp.poznan.pl.

FOT. P. BOROWSKI

Lekcja historii na płycie

„Potrafimy zwyciężyć!” – tymi słowami ponad 90 lat temu w hotelu Bazar Ignacy Paderewski motywowował Wielkopolan. 3 listopada 2011 r. w tym samym hotelu odbyła się premiera płyty poświęconej wydarzeniom Powstania Wielkopolskiego.

Płyta „Potrafimy Zwyciężyć” to efekt pracy wielkopolskich muzyków, takich jak: Slums Attack czy Luxtorpeda. Na liście utworów znalaz-

ły się m.in.: „Marsz ku wolności”, „Wystarczy chcieć”, „Sen 1918”. Na płycie znajdują się metalowe brzmienia, rock, hip-hop, reggae i folkowe rytmy.

Pomysłodawcą przedsięwzięcia jest dr Paweł Śliwiński – prezes INVESTcon GROUP S.A. – Chcemy tym projektem pokazać, że pamięć narodowa powinna być budowana przede wszystkim na pozytywnych wzorcach – mówił. KJA

Czas pamięci

Przełom października i listopada sprzyja przypomnieniu bohaterów z przeszłości, a także wymagających naszej troski miejsc ich spoczynku.

Kilkadziesiąt tysięcy złotych zebrano 1 listopada podczas dwunastej już akcji „Poznaniacy Rossie”. Na ten cel na Cmentarzu Miłostowskim kwestowali marszałek Marek Woźniak i wicemarszałek Leszek Wojtasiak.

Marek Woźniak uczestniczył też 1 listopada w uroczystościach przy mogiłach wybitnych Wielkopolan, m.in. na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan oraz

30 października w mszy św. w intencji władców polskich z dynastii Piastów, odprawionej w poznańskiej katedrze.

Z kolei 23 października był dniem trzeciej odsłony akcji „Zapał znicz pamięci”, organizowanej przez Radio Merkury i Biuro Edukacji Publicznej IPN w Poznaniu, pod patronatem marszałka województwa. W całym regionie światełka zapłonęły w miejscach upamiętniających śmierć Polaków w czasach okupacji niemieckiej. Marszałek Woźniak zapalił w tym roku znicz na kościańskim rynku. ABO

Pożytek z rady

Wielkopolska Rada Działalności Pożytku Publicznego rozpoczęła funkcjonowanie.

Inauguracyjne posiedzenie rady odbyło się 17 października z udziałem marszałka Marka Woźniaka. Omówiono najważniejszy coroczny dokument samorządu województwa dotyczący współdziałania z organizacjami pozarządowymi

– program współpracy z nimi na 2012 rok.

Rada, której kadencja trwa dwa lata, jest organem konsultacyjnym i opiniującym, m.in. w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych i innych podmiotów, o których mówi Ustawa o Działalności Pożytku Publicznego i Wolontariacie. ABO

Dworzec Letni rusza przed zimą

Gruntownie wyremontowany poznański Dworzec Letni został otwarty już kilka miesięcy temu (zdjęcie pochodzi z tej uroczystości). Teraz przestrzeń administrowana przez należące do samorządu województwa Koleje Wielkopolskie zaczyna tak naprawdę służyć pasażerom. Otwarto kasę, w której można nabyć bilety wszystkich przewoźników kolejowych (poza tymi, które wymagają rezerwacji miejsc). W holu budynku funkcjonuje też poczekalnia. Wkrótce ma być jeszcze lepiej. Otwarta zostanie toaleta, pojawią się odpowiednie, zintegrowane z Dworcem Głównym, monitory z rozkładem jazdy. – Pracujemy nad otwarciem punktu informacji, być może połączonego z informacją miejską. Chcemy też, by poczekalnia stała się miejscem różnych czasowych wystaw – zapowiada prezes Kolei Wielkopolskich Włodzimierz Wilkanowicz. Gdy od nowego rozkładu jazdy pociągi samorządowej spółki zaczną jeździć także z Poznania (na razie kursują na południu regionu), mają odjeżdżać z peronu 4b, zlokalizowanego właśnie przy Dworcu Letnim. ABO

O obywatelach

O zaangażowaniu obywatelskim, przestrzeganiu praw człowieka i działaniach na rzecz życia w godności na najniższych szczeblach społecznego zorganizowania dyskusowano podczas 21. Konferencji Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy. Odbyła się ona w dniach 18-20 października w Strasburgu, z udziałem wicemarszałka Wojciecha Jankowiaka.

Tematyka dyskusji zyskała na aktualności w kontekście obserwowanych ostatnio różnych wystąpień obywatelskich, m.in. w największych miastach Europy. ABO

Z mistrzami

Młodzi zawodnicy UKS Trójka Szamotuły i Gimnazjum nr 3 z Koła oraz zawodniczki UKS Wilki Wilkowyja spotkali się 7 listopada na Stadionie Miejskim w Poznaniu z marszałkiem Markiem Woźniakiem. W tegorocznym Krajowym Turnieju Orlika o Puchar Premiera Donalda Tuska dwie pierwsze drużyny triumfowały w swoich kategoriach, a piłkarki zajęły II miejsce.

W Wielkopolsce samorząd województwa dofinansował powstanie już 265 „orlików”. ABO

Innowacje w słuchawce

Zmiana systemu telefonii pozwoli na duże oszczędności w funkcjonowaniu Urzędu Marszałkowskiego.

Od listopada w UMWW funkcjonuje system telefonii cyfrowej VoIP, co wiąże się z wprowadzeniem nowych numerów telefonów (najważniejsze z nich prezentujemy obok na infografice). Dlaczego urząd zdecydował się na taką zmianę?

Zasadniczy powód to oszczędności. Jak wyliczył Departament Administracyjny UMWW, dzięki przejściu na telefonię internetową w skali roku samorząd wyda mniej o prawie pół miliona złotych! Poszczególne departamenty urzędu funkcjonują obecnie w siedmiu lokalizacjach w Poznaniu. To powodowało, że usługi telefoniczne były zamawiane u różnych dostawców. Teraz, w ramach jednego systemu, urzędnicy mogą kontaktować się między sobą bezpłatnie, tańsze są też połączenia zewnętrzne.

VoIP oznacza również możliwość zastosowania nowoczesnych dodatkowych funkcji telekomunikacyjnych. Po oddaniu do użytku nowej siedziby samorządu, cały system (w tym aparaty i numery) zostanie tam bez przeszkód przeniesiony. ABO

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

NOWE NUMERY TELEFONÓW obowiązujące od listopada 2011 r.

DEPARTAMENTY I BIURA UMWW

Kancelaria Sejmiku	61 62 67 030
Skarbnik Województwa, Departament Finansów	61 62 66 800
Gabinet Marszałka	61 62 66 670
Rzecznik Prasowy Marszałka	61 62 66 679
Departament Organizacyjny i Kadr	61 62 66 700
Departament Administracyjny	61 62 66 900
Departament Edukacji i Nauki	61 62 66 570
Departament Geodezji, Kartografii i Gospodarki Mieniem	61 62 66 540
Departament Gospodarki	61 62 66 240
Departament Infrastruktury	61 62 67 050
Departament Kontroli	61 62 66 770
Departament Kultury	61 62 66 880
Departament Ochrony Zdrowia i Przeciwdziałania Uzależnieniom ..	61 62 66 350
Departament Polityki Regionalnej	61 62 66 300
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich	61 62 66 000
Departament Wdrażania Programu Regionalnego	61 62 66 100
Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi	61 62 66 500
Departament Sportu i Turystyki	61 62 66 840
Departament Środowiska	61 62 66 400
Departament Transportu	61 62 67 000
Biuro Audytora Wewnętrznego	61 62 66 870
Biuro Obsługi Funduszy	61 62 66 210
Biuro Prawne	61 62 66 750
Biuro Współpracy Międzynarodowej	61 62 66 650
Biuro Zamówień Publicznych	61 62 67 080
Pełnomocnik ds. Kombatantów	61 62 66 681
Kancelaria Urzędu Marszałkowskiego	61 62 66 909

PUNKT INFORMACYJNY UMWW

tel. 61 62 66 666
fax 61 62 66 744
e-mail: info@umww.pl

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

	Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak 61 62 66 600
	Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Wojciech Jankowiak 61 62 66 610
	Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Leszek Wojtasiak 61 62 66 200
	Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego Krzysztof Grabowski 61 62 66 630
	Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego Tomasz Bugajski 61 62 66 640

Informacje o numerach: 61 62 66 666 www.umww.pl info@umww.pl

Sejmikowe pytania

Przedstawiamy tematy, które radni poruszali 24 października, podczas XV sesji sejmiku, w złożonych zapytaniach i interpelacjach.

Waldemar Witkowski (SLD) interpelował w sprawie strefy ograniczonego użytkownika wokół lotniska

Poznań-Lawica. Radny interesował się etapem jej ustanawiania oraz źródłami pokrycia kosztów ewentualnych rekompensat dla mieszkańców.

Maciej Wiśniewski (SLD) pytał o ograniczenie przyjęć pacjentów na onkologię w leszczyńskim szpitalu.

Poruszył też kwestie związane z: audytami w marszałkowskich szpitalach, problemami lokalowymi Muzeum Okręgowego w Lesznie, złym stanem drogi wojewódzkiej na odcinku Solec – Wielen.

Jan Mosiński (PiS) zgłosił szereg pytań o Pogotowie Ratunkowe w Kaliszu, dotyczących poleceń

wydawanych przez p.o. dyrektora, zlecenia niektórych usług na zewnątrz, obsady karet, konsultowania zmian ze związkami zawodowymi.

Karol Kujawa (SLD) pytał o remont drogi nr 262 w gminie Orchowo oraz o dofinansowanie badań wody

w Jeziorze Słupieckim. Radny mówił też o potrzebie lewoskrętu z drogi 92 do Rozalina, a także kwestionował wprowadzenie zakazu ruchu dla ciężarówek na niektórych drogach.

Kazimierz Kościelny (SLD), nawiązując do szkód wywołanych przez niedawne nawałnice w południowej Wielkopolsce, interpelował w sprawie likwidacji

stwarzających niebezpieczeństwo przydrożnych topoli. ABO

Uzdrowianie lecznic

Jak zatrzymać rosnące zadłużenie największych wielkopolskich szpitali i usprawnić funkcjonowanie marszałkowskiej opieki zdrowotnej?

Przedłożone sejmikowi w październiku informacje odnosiły się do aktualnej sytuacji wojewódzkich placówek ochrony zdrowia. Przedstawiono także podjęte przez Departament Ochrony Zdrowia i Przeciwdziałania Uzależnieniom Urzędu Marszałkowskiego kroki wspierające procesy naprawcze w podległych jednostkach, które odnotowały w tym roku straty.

Samorząd województwa jest największym organizatorem opieki zdrowotnej w regionie. Nadzoruje działalność 25 jednostek związanych z lecznictwem, w tym 17 szpitali zapewniających stacjonarną specjalistyczną opiekę medyczną oraz stacje pogotowia ratunkowego w Poznaniu, Kaliszu i Koninie. Wartość świadczeń udzielanych przez marszałkowskie placówki medyczne przekroczyła w 2010 r. 1,06 mld zł. To także znacząca grupa pracodawców zatrudniająca w sumie blisko 10 tys. osób.

Prognozowany bilans wszystkich wojewódzkich zakładów leczniczych na koniec 2011 roku miał zamykać się 32-milionową stratą. Tymczasem taki ujemny wynik pojawił się już pod koniec sierpnia. Zaniepokojeni tym radni sejmiku chcieli dowiedzieć się, jakie działania zostały podjęte przez organy nadzorujące marszałkowskie szpitale.

– Nasza wiedza na temat tego, co dzieje się w jednostkach, jest bardzo szczegółowa – odpowiadał na pytania radnych podczas październikowego posiedzenia sejmikowej komisji dyrektor departamentu zdrowia Zbigniew Hu-

Wojewódzki Szpital Zespolony w Lesznie to jedna z marszałkowskich placówek opieki zdrowotnej znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

pała. – Od kilku miesięcy też prowadzimy rozmowy z dyrektorami placówek, które odnotowują straty, na temat systemowych działań naprawczych. Ponadto z inicjatywy wicemarszałka Leszka Wojtasiaka powołane zostały dwa zespoły robocze do spraw restrukturyzacji Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Lesznie oraz Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Koninie, gdyż to właśnie na te dwie jednostki przypada większość zobowiązań wymagalnych.

Co powoduje pogarszanie sytuacji dużych wielospecjalistycznych szpitali?

W ujemnym bilansie konińskiej placówki znaczącą kwotą (15 mln zł) są świadczenia wykonane ponad kontrakt zawarty z Narodowym Funduszem Zdrowia, w tym świadczenia nielimitowane o wartości 3,5 mln zł. W tym nowoczesnym szpitalu bardzo też

wzrosły koszty amortyzacji liczonej od wartości nowo zakupionego sprzętu i wyposażenia. Natomiast dla szpitala w Lesznie, borykającego się z niedostatkiem gotówki z powodu braku możliwości szybkiego zwrotu kosztów świadczeń ponadlimitowych, dodatkowym obciążeniem jest konieczność bieżącego regulowania zobowiązań powstałych w latach 2000-2005. Szpital ten ma ponadto najłabsze wykorzystanie posiadanego potencjału spośród podobnych marszałkowskich placówek. Wynosi ono obecnie zaledwie 61 proc. możliwości sprzętowych i kadrowych.

Generalnie we wszystkich wojewódzkich jednostkach odnotowano wyższe koszty związane m.in. ze wzrostem cen leków, energii i usług zewnętrznych.

– Jedną z przyczyn napiętej sytuacji finansowej niektórych

placówek jest niedostosowanie ich do niższych kontraktów z NFZ w tym i ubiegłym roku – wyjaśniali radnym pracownicy marszałkowskiego departamentu zdrowia. Kontrakty z NFZ są bardzo rygorystyczne. W wielu wypadkach spełnienie wymagań sprzętowych i kadrowych jest tak samo kosztowne, niezależnie od tego, czy szpital ma kontrakt na 12 czy na 40 łózek. Trzeba zatem zastanowić się, czy utrzymywać te nieefektywne niskie kontrakty. Należy precyzyjnie przyjrzeć się wszystkim aspektom tych spraw, aby osiągając właściwy cel ekonomiczny, mieć też cały czas na uwadze potrzeby pacjenta.

Aby usprawnić zarządzanie całą sferą opieki zdrowotnej, zarząd województwa przedstawił radnym sejmiku plan komercjalizacji marszałkowskich placówek ochrony zdro-

wia oraz ich konsolidacji. W tym celu 25 jednostek ma zostać połączonych w 6 do 7 spółek. Tych działań, podkreślają pomysłodawcy, w żadnym wypadku nie należy mylić z prywatyzacją.

Dokładną odpowiedź, jak to powinno być zrobione, przyniesie audyt prowadzony przez specjalistyczną firmę na zlecenie zarządu województwa.

– Wyniki audytu będą gotowe na początku przyszłego roku – odpowiadał na pytania radnych wicemarszałek Leszek Wojtasiak podczas październikowej sesji sejmiku. – Wtedy będziemy mogli zdecydować, jaki wariant restrukturyzacji przyjmiemy, ile konkretnie spółek zostanie powołanych.

Restrukturyzacja opieki zdrowotnej to skomplikowana i delikatna operacja. Jej efektem ma być dostosowanie potencjału lecznic, w tym sprzętu i liczby zatrudnionych do uzyskanych kontraktów. To może oznaczać także zmiany, które będą wymagały konsultacji z załogami lecznic.

Jak zapewnił radnych wicemarszałek Leszek Wojtasiak, uzgodniono już spotkania z przedstawicielami związków zawodowych funkcjonujących w jednostkach ochrony zdrowia, aby zapewnić jak najlepszą wymianę informacji we wszystkich kwestiach, które wiążą się z działaniami restrukturyzacyjnymi. Zarząd województwa zamierza poprowadzić je w taki sposób, aby dotychczasowy poziom dostępu pacjentów do usług medycznych w marszałkowskich placówkach został utrzymany. RJ

Kapitał, który procentuje

Działania związane z poszerzeniem dostępu do rynku pracy, promocja integracji społecznej, doskonalenie kadr gospodarki oraz rozwój wykształcenia i kompetencji – to zasadnicze cele regionalnych priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Z informacji przedstawionej radnym podczas październikowej sesji sejmiku wynika, że w Wielkopolsce na realizację tych celów przeznaczono dotąd ponad 1,28 miliarda złotych (głównie z Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa). Do koń-

ca września zakontraktowano blisko połowę pieniędzy przewidzianych dla regionu na cały okres programowania oraz około 70,53 procent funduszy zaplanowanych do zakontraktowania w latach 2007-2011.

Wojewódzki Urząd Pracy wyliczył, że od początku wdrażania PO KL do końca września projektodawcy złożyli ponad 10 tys. wniosków o dofinansowanie, z tego jednak tylko 7,8 tys. było poprawnych pod względem formalnym.

Wśród podmiotów starających się o fundusze największą grupę stanowią przed-

siębiorstwa (40 proc.), samorządy terytorialne i ich jednostki organizacyjne – to 27 proc., organizacje pozarządowe – 24 proc. Najmniej wniosków złożyły uczelnie oraz jednostki naukowe – tylko 9 proc.

Podobnie wygląda w Wielkopolsce struktura podmiotów, które uzyskały dofinansowanie w ramach EFS. W tej kategorii znowu dominują samorządy i przedsiębiorstwa. Natomiast szkoły, placówki edukacyjne uczelnie i jednostki naukowe to tylko 5 proc. wszystkich instytucji realizujących projekty PO KL w naszym województwie. RJ

Zasiłki dla 614 rodzin

O pomocy kierowanej do poszkodowanych w wyniku wrzesniowej nawałnicy poinformował podczas październikowej sesji wojewoda Piotr Florek.

Na skutek gwałtownej ulewy i wichury w nocy z 4 na 5 września na terenie południowej Wielkopolski ucierpiała 840 rodzin, zaś 817 budynków mieszkalnych zostało uszkodzonych.

Do połowy października mieszkańcom 24 wielkopolskich gmin wypłacono 614 zasiłków do 6000 zł – łącznie 2,147 mln. 185 rodzin otrzymało pomoc pieniężną (do 20 tys. zł) z przeznaczeniem na remonty budynków. Właści-

cieli 36 domów, po szacunkach służb budowlanych, mogą liczyć na pomoc do kwoty 100 tys. zł, a 5 – do 300 tys. zł.

Na marginesie tych wyliczeń wojewoda zauważył, że straty zgłoszone przez gminy bezpośrednio po wichurze były znacznie przeszacowane.

Trwa jednocześnie wypłata zasiłków dla poszkodowanych rolników. W sumie w tym roku w 103 wielkopolskich gminach na skutek przymrozków, huraganów, gwałtownych opadów ucierpiała 1342 rodziny rolnicze, dla których na wypłatę jednorazowych zasiłków (do 5 tys. zł) zarezerwowano 3,9 mln zł. RJ

Sejmik się odchudził

Przez miesiąc sejmik pracować będzie w składzie okrojonym o trzy osoby.

Maria Janyska, Killion Muniyama i Marian Poślednik (wszyscy z PO) nie są już radnymi województwa. Podczas październikowej sesji sejmik podjął uchwały o wygaśnięciu ich mandatów. To była formalność, po tym jak wymienieni radni złożyli rezygnację związaną ze zdobyciem przez nich w ostatnich wyborach mandatów parlamentarnych.

Przypomnijmy, że Janyska i Muniyama dostali się do Sejmu z okręgu pilskiego, natomiast Poślednik został senatorem z Leszna.

Ich miejsca w sejmiku zajmą kolejne osoby z największą liczbą głosów z odpowiednich list PO. Ślubowanie nowych radnych zaplanowane jest podczas listopadowej sesji.

To o połowę mniejsza rotacja w sejmiku niż cztery lata temu. Wówczas, wskutek wyborów parlamentarnych, na Wiejską przeszło aż sześć radnych województwa. Tym razem, choć o parlamentarne mandaty umiegało się aż 17 osób z sejmiku, powiodło się jedynie 3 z nich. **ABO**

Dotacje na wagony

Porządkowanie budżetu i spór o kolejowe remonty.

Przyjęta przez sejmik 24 października korekta tegorocznego planu dochodów i wydatków województwa liczyła kilkadziesiąt punktów, ale tylko jedna kwestia z nią związana wzbudziła emocje radnych zarówno podczas sesji, jak i w trakcie poprzedzających ją prac komisji. Chodziło o zapis zaproponowany przez zarząd województwa w trybie autopoprawki, aby pozostające w dyspozycji samorządu regionu 3 miliony złotych pochodzące z Funduszu Kolejowego przeznaczyć na dotację do spółki Przewozy Regionalne, a nie, jak pierwotnie zapisano w budżecie, na wydatki inwestycyjne związane z transportem kolejowym. Przeciwni początkowo takiemu rozwiązaniu radni PiS, sugerowali, aby kwotę tę w całości przeznaczyć na remont taboru, który jest własnością województwa. Po wyjaśnieniach przedstawicieli marszałkowskiego Departamentu Trans-

FOT. S. SEIDLER

Wojewódzkie dotacje pozwolą na dłuższe użytkowanie sfinansowanego taboru kolejowego.

portu, że pieniądze posłużą na naprawy rewizyjne wagonów pasażerskich, którymi spółka wykonuje przewozy tylko na terenie Wielkopolski, radni uchwalę przyjęli jednogłośnie.

Poprawki wprowadzone do wieloletniej prognozy finansowej województwa i bieżącego planu budżetowego dotyczyły w przeważającej mierze

porządkowania dochodów i wydatków związanych m.in. z rozliczeniami tegorocznych inwestycji finansowanych bądź współfinansowanych przez województwo, a także regionalnych programów i projektów, w tym realizowanych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Pojawiły się także nowe pozycje w planie regionalnych wydatków. Radni zgodzili się m.in. na dodatkowe prace remontowe i porządkowe na terenie oddziałów Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej w Lewkowie i Ruszowie, związane z usuwaniem skutków wrzesniowej nawałnicy. Sejmik przeznaczył też 70 tys. zł na sfinansowanie projektu „Dramaty Nowe” zgłoszonego przez dyrekcję Teatru Nowego w Poznaniu, którego częścią będzie konkurs na sztukę współczesną. Ponad 250 tys. zł zarezerwowano na dofinansowanie projektów zrealizowanych w sołectwach województwa w ramach konkursu „Pięknie wielkopolska wieś”.

Nieco lepszy, niż zakładano, bilans wojewódzkiego budżetu skutkowałą kolejną uchwałą, w której radni wyrazili zgodę na zmniejszenie maksymalnej wysokości obligacji województwa o 5,5 mln zł. **RJ**

Będzie zbiornik

Sejmik zapoznał się 24 października z informacją dotyczącą przygotowań do budowy zbiornika retencyjnego na rzece Prośnie w Wieloski Klasztornej.

Wybudowanie zbiornika pozwoli m.in. na zredukowanie przepływów powodziowych oraz na ochronę miasta Kalisza i pośrednio Poznania. Będzie on maksymalnie mógł pomieścić 65 mln m³ wody, a jego powierzchnia obejmie ponad 2 tys. hektarów na pograniczu powiatów: kaliskiego, ostrowskiego i ostreższowskiego. Przedsięwzięcie umożliwi również intensyfikację gospodarczą okolicznych gmin.

Całkowity koszt inwestycji oszacowano na 586,7 mln zł. Na jej przygotowanie i wykup gruntów pod czaszą zbiornika przeznaczono już 80,2 mln zł. Przedsięwzięcie finansowane było dotychczas z budżetu państwa (32 mln), programu „Odra 2006” (28 mln) i budżetu województwa (19,5 mln). Nadal trwają prace związane z wykupem gruntów. Na przejęcie czeka około 690 ha, w tym blisko połowa będących we władaniu rolników indywidualnych. **RJ**

Poszukując pomysłów na pozyskanie dobrej energii

Rozwój energetyki opartej na odnawialnych źródłach wspierany jest przez wiele programów finansowanych z środków UE. W kilku z nich uczestniczy samorząd województwa wielkopolskiego oraz firmy pochodzące z naszego regionu.

Jednym z nich jest projekt BIOCLUS – „Rozwijanie środowiska innowacyjnego i badawczego w pięciu regionach europejskich w dziedzinie zrównoważonego wykorzystania zasobów biomasy”, realizowany w ramach Siódmego Programu Ramowego (7PR).

W projekcie, poza Wielkopolską, uczestniczą partnerzy ze Słowacji, Zachodniej Macedonii (Grecja), Nawarry (Hiszpania) i Centralnej Finlandii. Są to regiony posiadające dobre lub potencjalne zasoby biomasy, takie jak lasy, uprawy polowe, odpady z przemysłu i rolnictwa oraz odpady komunalne.

Podczas wizyt studyjnych we wrześniu i październiku radni z sejmikowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz pracownicy Urzędu Marszałkowskiego zaangażowani w realizację programu BIOCLUS zapoznali się z dwoma różnymi przykładami z zakresu energii odnawialnej.

Zachodnia Macedonia to region, skąd pochodzi więk-

FOT. ZXS. NOWAK

Przemysłowy krajobraz wyrobisk pokopalnianych w greckiej Dolnej Macedonii.

szość energii elektrycznej dla greckiego przemysłu i gospodarstw domowych. Niestety, elektrownie pracują na ciężkim paliwie, jakim jest węgiel brunatny. Skutki ekologiczne dla regionu to: duża ilość popiołów, wysoka emisja dwutlenku węgla, spalanie niskokalorycznego i zsiarzonego węgla brunatnego, olbrzymie wyrobiska pokopalniane. Polepszeniem sytuacji może być dodawanie biomasy do spalanej biomasy. W teorii jest to już dobrze obliczone przez instytut CERTH oraz naukowców z Uniwersytetu Zachodniej Macedonii, ale na wdrożenie potrzeba jeszcze pieniędzy.

Grecy rozpoczęli przed kilku laty eksperymenty z dodawaniem do pieców elektrowni karczocha hiszpańskiego. Jest to roślina (przypominająca nasz ostropest, ale znacznie większa) o małych wymaganiach co do jakości gleby i stosunkowo niskim zapotrzebowaniu na wodę. Miejscowi rolnicy chętnie by ją uprawiali, jeśli zostanie zagwarantowany optymalny zysk. W elektrowni KARDIA patrzą na karczocha jak na złoto konieczne, bo komplikuje proces technologicz-

Narodowe Centrum Energii Odnawialnej w hiszpańskim Sarriguren.

ny, ale przede wszystkim martwią się, czy w obecnej sytuacji finansowej greckiej gospodarki będą pieniądze na rozwój czystej energii. Za to greckie samorządy intensywnie poszukują dodatkowych pieniędzy. Do delegacji z Wielkopolski wielokrotnie zwracano się z prośbą o pomoc w nawiązaniu kontaktów z polskimi gminami, które mogłyby być partnerami w realizacji programów finansowanych z UE.

Dawne Królestwo Nawarry to dzisiaj jeden z najbogatszych regio-

nów Hiszpanii, w 65 proc. pokryty lasami i dobrze wykorzystujący ziemię nadającą się do uprawy. Nadwyżki energii wytwarzanej na miejscu wynoszą 39 proc. Aż 82 proc. uzyskiwanej energii pochodzi ze źródeł odnawialnych (w tym 90 proc. z elektrowni wiatrowych).

Program rozwoju energii odnawialnej jest realizowany od 1982 r., dlatego dzisiaj Nawarra jest liderem w skali europejskiej. Do tej poru koncentrowano się na pozyskiwaniu energii z wiatru, który zawsze wieje na okolicznych wzgórzach. Teraz przyszła pora na rozwój energii z biomasy. W kilku cen-

trach badawczych prowadzi się eksperymenty np. nad podniesieniem wartości energetycznej pelet ze słomy czy drewnianych odpadów, przez ich przesuszanie i podgrzewanie (taryfikację) w wysokich temperaturach. Wizytówką miejscowych działań bioenergetycznych jest Narodowe Centrum Energii Odnawialnej (CENAR) w Sarriguren, którego jednym z założycieli i udziałowców jest rząd Nawarry. Prawie 200 naukowców pracuje tu m.in. nad biopaliwami gazowymi i płynnymi drugiej generacji, technologiami solarnymi i doskonaleniem generatorów wiatrowych, które osiągają już moc 4,5 MW.

Zwiedzając obiekty związane z energią odnawialną rozproszone po całej prowincji, członkowie naszej delegacji zwracali także uwagę na dobrą organizację, wyniki gospodarze i ogólny porządek, co przypomniało rodzimą Wielkopolskę. Jednak na wyniki osiągane obecnie przez Nawarrę trzeba będzie jeszcze poczekać. **Stanisław Nowak**

O działaniach w ramach projektów BIOCLUS i ENNEREG mówiono także podczas konferencji zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego 4 listopada w Poznaniu.

www.bioclus.eu

Trochę inne innowacje

Nowoczesne podejście do rozwoju nie jest zarezerwowane wyłącznie dla sfery biznesu.

Można się było o tym przekonać podczas Wielkopolskiego Forum Innowacji Społecznych, odbywającego się w dniach 7-9 listopada.

Demografia, wykluczenie społeczne, jakość życia – to współczesne wyzwania cywilizacyjne, w znaczący sposób wpływające na otaczającą nas rzeczywistość. Sprostanie im może być łatwiejsze dzięki inicjatywom określanym jako innowacje społeczne. Mówili o tym, podczas konferencji zorganizowanej w Poznaniu, prelegenci z Holandii, Polski, Szwecji i Wielkiej Bryta-

nii. Nie zabrakło przykładów dobrych rozwiązań także z wielkopolskiego podwórka.

W ramach forum odbyły się też warsztaty edukacyjne dla wielkopolskich, holenderskich i szwedzkich studentów oraz spotkania środowiskowe w subregionalnych ośrodkach akademickich: Gnieźnie i Koninie.

Wydarzenie zostało zorganizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w ramach projektów „Regionalne Sieci Innowacji i Promocja Innowacji w Regionie” oraz „Budowa Wielkopolskiego Systemu Innowacji”, współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. ABO

Fińskie nauczanie

Konferencja, która odbyła się w Poznaniu w ramach „Wielkopolskiego systemu monitorowania i prognozowania”, pozwoliła poznać bogate fińskie doświadczenia w zakresie systemu szkolnictwa zawodowego i jego dostosowywania do wymogów rynku pracy.

Projekt „Wielkopolski system monitorowania i prognozowania” realizowany jest – w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – przez Politechnikę Poznańską, we współpracy z województwem wielkopolskim, miastem Poznań oraz Central Ostrobothnia University of Applied Sciences, Ylivieska unit w Finlandii i Powiatowym Urzędem Pracy w Poznaniu.

Jego celem jest wymiana wiedzy m.in. o potrzebach rynku pracy, potrzebach w zakresie kształcenia zawodowego oraz uzupełnianie informacji dotyczących umiejętności i kompetencji zawodowych w Wielkopolsce. Opracowywany obecnie system ma służyć wielkopolskim instytucjom w pozyskiwaniu aktualnych

danych na temat dostosowywania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.

W ramach projektu w dniach 17-18 października na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyła się konferencja z udziałem fińskich ekspertów. Jej uczestnicy zapoznali się z uwarunkowaniami działania systemu edukacji zawodowej i regionalnych federacji edukacyjnych grupujących szkoły zawodowe w Finlandii. Usłyszeli także o organizacji i zarządzaniu wybranymi szkołami zawodowymi, ze szczególnym uwzględnieniem powiązań tych placówek z rynkiem pracy oraz kształtowania wybranymi kierunkami kształcenia w tych szkołach.

Organizatorzy konferencji podkreślają fakt, że jej uczestnicy uzyskali wiedzę o jednym z najlepszych w skali światowej systemie edukacyjnym szkolnictwa zawodowego, jaki funkcjonuje właśnie w Finlandii.

Więcej informacji o wielkopolskim projekcie można znaleźć na stronie www.zawodowcy.org. ABO

Przewodnik w GPS

Nowoczesne narzędzia promocji Wielkopolski atrakcją tegorocznych targów Tour Salon.

Wizytówki nadnoteczkich marin i nadwarciańskich przystani, zaproszenia do pięknie położonych gospodarstw agroturystycznych, ośrodków wypoczynkowych i hoteli, na spotkania z historią i kulturą regionu, na podróże koleją, wędrówki w siodle, piesze i kajakowe – to tylko niektóre propozycje z bogatej wielkopolskiej oferty na październikowych targach Tour Salon w Poznaniu.

Jej coraz popularniejszym nośnikiem są nowoczesne narzędzia informacji turystycznej – infokioski, tablice z kodami QR, a także przewodniki i mapy upowszechniane w ramach pilotowanego przez samorząd województwa systemu GPSWielkopolska. Te właśnie elementy wyróżniały regionalną ekspozycję na Tour Salon, której gospodarzem tradycyjnie była Wielkopolska Organizacja Turystyczna, partnerująca od lat w przedsięwzięciach promocyjnych samorządom, organizacjom i firmom turystycznym regionu. Goście odwiedzający stoisko WOT mogli również na miejscu sprawdzić jak funkcjonują prezentowane urządzenia i produkty.

Najnowsze mobilne przewodniki turystyczne: „Szlak Cysterski w Wielkopolsce” oraz „Wielkopolska – atrakcje turystyczne”, dedykowane posiadaczom telefonów komórkowych, prezentowano również podczas towarzyszących targom pokazów i konferencji.

– Nie mamy wysokich gór ani ciepłego morza, dlatego musimy promować jak najlepiej te atrakcje, którymi dysponujemy, a są to: kultura, zabytki, przyroda i bogata infrastruktura turystyczna

Uzupełnieniem turystycznej oferty regionu było stoisko prezentujące propozycje wielkopolskich muzeów przygotowane wspólnie przez Fundację Muzeów Wielkopolski i Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.

– mówił podczas poprzedzającej targi konferencji prasowej marszałek Marek Woźniak.

Prezes WOT Tomasz Wiktor podkreślał natomiast, że adresem wielu działań promocyjnych tej organizacji są przede wszystkim mieszkańcy naszego regionu. Obok ce-

łów poznawczych, chodzi również o zachęcenie Wielkopolan do korzystania z wielu ofert aktywnego wypoczynku. Te elementy obecne były również w propozycjach turystycznych wielu wielkopolskich samorządów, m.in.: Czarnkowa, Kalisza, Konina, Kłodawy, Lesz-

na, Nowego Tomysła, Śreму, Wolsztyna, Wągrowca; powiatów: pilskiego, czarnkowskiego, tureckiego; gmin: Drawsko, Kwilcz, Gołuchów, Pępowa i wielu innych.

Podczas towarzyszących targom konkursów nagradzono także wielkopolskie produkty. W gronie laureatów IX edycji Konkursu Polskiej Organizacji Turystycznej na Najlepszy Produkt Turystyczny znalazły się: Centrum Konferencyjne i Skansen Olenderski w Prusimiu oraz Centrum Sztuki i Biznesu Stary Browar w Poznaniu. Natomiast serię wydanictw turystycznych przygotowanych przez Unię Gospodarczą Regionu Śremskiego – Śremski Ośrodek Wspierania Małej Przedsiębiorczości uhonorowano podczas XX Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej. RJ

Perły Wielkopolski

Gmina Kiszkowo w powiecie gnieźnieńskim zdobyła nagrodę główną w III edycji Plebiscytu Wielkie Odkrywanie Wielkopolski – Perły w Koronie organizowanym wspólnie przez Wielkopolską Organizację Turystyczną i redakcję dziennika „POLSKA Głos Wielkopolski”. Podczas uroczystej gali 28 października w poznańskim hotelu Mercure wójt gminy Kiszkowo Tadeusz Bąkowski odebrał z rąk marszałka Marka Woźniaka czek na 20 tys. zł z przeznaczeniem na promocję turystyczną. W gronie laureatów plebiscytu znalazły się też m.in.: szlak rowerowy „Krotoszyńskie Dąbrowy”, festiwal „Pogranicze Kultur” w Zdunach, Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Kama”, Ratusz Miejski w Kole. Wyróżnienie specjalne otrzymały Złot Grup Rekonstrukcyjnych Strefa Militarna Gostyń – Piaski oraz „Olandia” – Centrum Konferencyjne i Skansen Olenderski.

Stypendia dla młodych sportowców

Utalentowani młodzi sportowcy z wielkopolskich klubów 4 listopada w Pałacu Działyńskich otrzymali stypendia marszałka województwa. 62 zawodników, którzy osiągnęli znaczące wyniki na arenie krajowej i międzynarodowej, dostanie przez rok od 380 do 500 zł miesięcznie. – To jest wyraz uznania dla tego, co państwo zrobiliście, dla waszego wysiłku – mówił marszałek Marek Woźniak (na zdjęciu gratulujący stypendystce Dominice Borkowskiej z GKS Tarnovia). KJA

Dołącz do najlepszych

Trwa kolejna edycja Konkursu o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego „i-Wielkopolska – Innowacyjni dla Wielkopolski”.

Solaris, Vox Industrie czy Centrum Badań DNA to niektórzy z laureatów konkursu w poprzednich latach. Kto dołączy do tak doborowego towarzystwa?

O tym przekonamy się na początku przyszłego roku. Wiadomo jednak, kto ma szansę na laury. W kategorii „innowacyjna inwencja” pro-

mowana jest współpraca między przedsiębiorcami a podmiotami badawczymi, polegająca na wdrożeniu w życie wymyślonego przez naukowców nowoczesnego produktu, usługi lub procesu (tu nagradzane są obie strony takiej kooperacji). Z kolei kategoria „mikro przyszłości” promuje przedsiębiorstwa, które wprowadziły innowacyjne produkty, procedury lub usługi, funkcjonujące na rynku nie dłużej niż 24 miesiące przed rozpoczęciem konkursu.

Na zwycięzców tradycyjnie czekają atrakcyjne nagrody finansowe (od 50 do 100 tysięcy złotych w zależności od kategorii) oraz bogate pakiety promocyjne.

Na stronie internetowej www.iwielkopolska.pl można znaleźć wszystkie szczegóły dotyczące organizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego konkursu. Istotną jest informacja, że termin składania przez uprawnione podmioty zgłoszeń do tegorocznej edycji mija 30 listopada. ABO

Skrzydlaty Kalisz

18 mln zł z WRPO przekazane zostanie do Kalisza z przeznaczeniem na działalność innowacyjną. Beneficjentem będzie kaliska Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, która uruchomiła Centrum Doskonalenia Kół Zębatach na potrzeby przemysłu lotniczego.

Z branżą lotniczą Kalisz związany jest od kilkudziesięciu lat. Produkcją silników do samolotów Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego była kiedyś największym zakładem przemysłowym w mieście. W latach 90. pojawiła się też kanadyjska firma Pratt & Whitney, a wkrótce dołączyły kolejne – Vac Aero i Meyer Tool. Dziś cała czwórka tworzy klaster lotniczy. Równolegle postępował rozwój szkolnictwa, w tym tworzonej od podstaw PWSZ, w skład której

weszły instytuty politechniczne.

Planowane centrum naukowo-badawcze ma być zapleczem klastra, zaspokajając niektóre z jego potrzeb rozwojowych i technologicznych, a jednocześnie służąc rozwojowi uczelni, która ma ambicję stać się w przyszłym roku Akademią Techniczno-Ekonomiczną. Decyzję władz województwa o przyznaniu wspomnianych 18 mln zł przekazał władzom miasta i uczelni wicemarszałek Leszek Wojtasiak. Jak ocenia rektor PWSZ prof. dr hab. Jan Hajda, Centrum Doskonalenia Kół Zębatach będzie jednym z najnowocześniejszych tego typu ośrodków badawczych w Europie. Pozwoli też Kaliszowi stać się drugim w Polsce, po Rzeszowie, ośrodkiem przemysłu lotniczego.

Centrum powstać ma na terenie kampusu PWSZ przy ul. Poznańskiej. W ocenie władz miasta musi to nastąpić do roku 2015. Na budowę i wyposażenie placówki potrzeba ok. 25 mln zł. Pomyślnie mają nadzieję pozyskać brakujące 7 mln zł z budżetów miasta i państwa.

Warto dodać, że kaliszanie i mieszkańcy subregionu mają jeszcze jedną ambicję związaną z branżą lotniczą. Ich postulat, wyrażony m.in. przez władze aglomeracji kalisko-ostrowskiej, dotyczy rozbudowy lotniska w Michałkowie koło Ostrowa Wlkp., użytkowanego dziś jedynie przez miejscowy aeroklub. W przyszłości miałyby ono zyskać betonowy pas startowy i infrastrukturę, która pozwoliłaby mu stać się lotniskiem pomocniczym dla poznańskiej Ławicy. **KORD**

Ci z Wolska

Jak wieś koniem trojańskim się integruje.

Zabudowania górnej części Wolska usytuowane są na szczytach wzgórz morenowych, dolna część leży sto metrów niżej, nad nadnoteckimi łąkami. W sumie żyje tu około dwustu mieszkańców.

– Przed wojną była to najbogatsza wieś w gminie, jedyna niewchodząca w skład majątku. Wolni chłopcy żyli tu od zawsze – opowiada Tadeusz Dąbrowski, wójt gminy Miasteczko Krajeńskie. – Po wojnie przybyło dużo ludności napływowej, przysiedli jak ptak na gałęzi i czekali, co będzie dalej. Nie wiązali się z tą ziemią, bo teren trudny: albo gospodarowanie na łąkach, albo na tych piaszczystych górkach. Potem Wolsko potraktowano urzędowo jako wieś nierozwiniętą. I nie należało się nawet worek cementu, bo po co, skoro nie miało tu być żadnej przyszłości.

– Teraz już jest inaczej. Ludzie z zewnątrz zauważyli nasze piękne tereny, budują się, osiedlają – twierdzi sołtys Waldemar Ilnicki.

Danuta Szaefer, z zawodu lekarz okulista, była pierwsza.

– Kiedy postanowiłam wybudować się na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie, wójt Dąbrowski pokazywał mi piękne działki. A ja na to, że za dużo ludzi, że chcę być sama. I wtedy zobaczyłam Wolsko. Zakochałam się w nim od pierwszego wejrzenia!

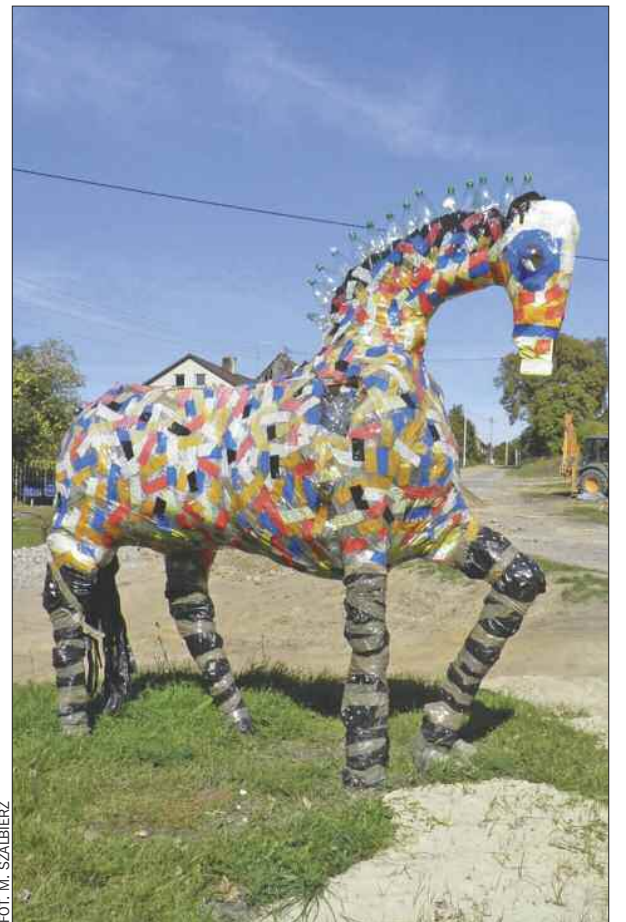
W 2007 roku Danuta Szaefer stanęła na czele Stowarzyszenia Miłośników Wolska. – Żebyśmy poczuli, że jesteśmy tutaj razem, że jesteśmy wspólnotą.

Na początek był festyn z okazji Dnia Dziecka, a w jego programie m.in. elementy edukacyjne: pokaz strojów ludowych z Krajny, lepienie garnków i wspinaczka na „szwedzki szaniec”.

Wójt Dąbrowski: – Takie ruchy rodzą się wtedy, gdy pojawia się lider. W Wolsku tym liderem jest pani doktor, która skrzyknęła mieszkańców i wspólnie udowodnili, że można we wsi zrobić coś więcej niż dwa zebrania sołeckie w roku.

Dom doktor Szaefer stoi samotnie na wzgórzu, nieopodal starego bruku schodzącego do dolnego Wolska.

– Pod dom podchodzą zwierzęta, całe podwórze mam postukane raciczkami sarenek. Dzięki przebiegającym przez pastwiska, wataha za watahą, aż się ziemia trzęsie. Pod oknem spacerują żurawie. Na niebie krąży orzeł bielik, a na moim „wichrowym wzgórzu” tańczy wiatr – opowiada szefowa sto-

FOT. M. SZALBIERZ

Koń trojański z Wolska, a w tle budowa kanalizacji sanitarnej w ramach projektu „Ochrona wód zlewni rzeki Notec”.

warzyszenia. – To miejsce to prawdziwy skarb!

Działacze Stowarzyszenia Miłośników Wolska zamierzają ten skarb pokazać innym. Wierzą, że Wolsko doczeka swego renesansu. Bo to jedyna miejscowość w Polsce o tej nazwie. Bo przywodzi na myśl wojownicze plemiona ze stepów Eurazji, które w III wieku n.e. wyprawiły się na Rzym. Bo natrafić tu można na ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego w postaci grodziska, tzw. szwedzkiego szanca. Bo znaleziska – ametystowy paciorek i srebrna moneta z XI w. oraz neolityczne narzędzia – dowodzą, że ludzie mieszkali tu od stuleci. Bo dzisiaj może to być raj dla lotniarzy. Bo widoki na dolinę Noteci zapierają dech w piersiach. Bo wieś ma już nawet własną flagę i pieczęć.

– Tutejsi mieszkańcy przez lata uważani byli za kogoś gorszego. „Eee, ci z Wolska” – mawiano. A to naprawdę fajni ludzie! – podkreśla Danuta Szaefer.

Stowarzyszenie Miłośników Wolska chce ich wyciągnąć z domów, zintegrować wokół wspólnych działań. Stąd choćby takie przedsięwzięcie, jak festyn „Powitanie lata”, którego ideą było założenie, że sztuka otwiera nas na świat. W akcie integracji i wspólne-

go działania artystycznego młodzież namalowała długi na 15 metrów baner z napisem „My z Wolska”. Festyn był wstępem do kolejnego przedsięwzięcia na polu sztuki, projektu „Nasz koń trojański”. Polegał on na przetworzeniu odpadów plastikowych w dzieło plastyczne. Przygotowanej wcześniej drewnianej konstrukcji kształt ostateczny nadali młodzi mieszkańcy Wolska.

– Kiedy tworzyliśmy konia trojańskiego, do akcji przylączyli się też starsi. Ktoś upiekł placek, przyniósł kawę – wspomina Danuta Szaefer.

W 2009 roku sołectwo przystąpiło do konkursu „Wielkopolska Odnowa Wsi” z projektem stworzenia – w miejscu dawnej remizy strażackiej – miejsca przeznaczonego na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Udało się. Na skonstruowanie tzw. świetlicy pod chmurką wieś otrzymała 10 tysięcy złotych. Obiekt oddano do użytku w czerwcu.

– Idzie ku dobremu. Można powiedzieć, że Wolsko się integruje – ocenia sołtys Ilnicki. Najlepszy przykład – niedawno ktoś zniszczył konia trojańskiego. Młodzi zrobili zrzutkę na materiał i szybko odbudowali stojący w centrum wsi charakterystyczny plastikowy posąg. **Mariusz Szalbiarz**

PROMOCJA

Stabilny start, dynamiczny rozwój

Usługa preinkubacji w ramach „Wielkopolskiego Preinkubatora” to skuteczny i bezpieczny sposób na sprawdzenie pomysłu na biznes bez konieczności rejestracji firmy.

„Wielkopolski Preinkubator” to projekt skierowany do osób mających pomysł na biznes i chcących przetestować go w bezpiecznych warunkach, tzn. bez konieczności rejestracji firmy, płacenia składek ZUS oraz kontaktowania się m.in. z urzędem skarbowym. Preinkubowany skupia się na rozwijaniu własnego biznesu, pozyskiwaniu klientów i budowaniu marki, a wszystkimi sprawami formalnymi zajmuje się preinkubator. Bycie preinkubowanym nie ponosi za sobą żadnych kosztów, ponieważ usługa preinkubacji w „Wielkopolskim Preinkubatorze” jest bezpłatna. Preinkubowanym może być osoba, która ukończyła 18 lat. Zalecane jest, aby była studentem, absolwentem lub pracownikiem naukowym wyższej uczelni znajdującej się w województwie wielkopolskim.

Co musi zrobić pomysłodawca, żeby zostać preinkubowanym?

– Wystarczy wejść na stronę www.wielkopolskipreinkubator.pl, wypełnić formularz aplikacyjny i czekać na odpowiedź z naszej strony. Pomysł jest w tym czasie rozpatrywany przez specjalistów

wielkopolski preinkubator

w dziedzinie przedsiębiorczości. W przypadku pozytywnej odpowiedzi dochodzi do spotkania, podczas którego dopinamy szczegóły projektu i podpisujemy umowę o preinkubację – mówi Łukasz Parafianowicz, ekspert PAIP do spraw preinkubacji. Preinkubowane osoby mogą liczyć na bezpłatną pomoc opiekuna projektu oraz pomoc prawną i wsparcie marketingowe.

– Preinkubowany może również otrzymać wsparcie w pozyskaniu inwestora dla swojego pomysłu biznesowego – dodaje Łukasz Parafianowicz.

„Wielkopolski Preinkubator” to nie tylko usługa preinkubacji, ale również spotkania otwarte i warsztaty tematyczne. Spotkania i warsztaty organizowane są na Politechnice Poznańskiej, w Wyższej Szkole Biznesu w Pile oraz w Wyższej Szkole Humanistycznej w Lesznie, a ich tematyka jest niezwykle różnorodna. Począwszy od zagadnień związanych z przedsiębiorczością i preinkubacją, poprzez sztukę autoprezentacji i kreatywności w prowadzeniu działalności, a skończywszy na poznaniu drogi do pozyskania klienta, zgłębienia

tajników tworzenia biznesplanu i odpowiedniej promocji biznesu.

Więcej informacji o „Wielkopolskim Preinkubatorze” (terminy spotkań i warsztatów) można znaleźć na stronie www.wielkopolskipreinkubator.pl oraz odwiedzając jeden z punktów informacyjnych, które znajdują się na uczelniach zaangażowanych w projekt, czyli na Politechnice Poznańskiej, w Wyższej Szkole Biznesu w Pile oraz w Wyższej Szkole Humanistycznej w Lesznie.

„Wielkopolski Preinkubator” jest realizowany przez Poznański Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w ramach projektu „Budowa Wielkopolskiego Systemu Innowacji” (Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Działania 8.2. Transfer wiedzy, Poddziałanie 8.2.2 Regionalne Strategie Innowacji) i jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

twój pomysł
nasze wsparcie

Pokazaliśmy się w Brukseli

Wielkopolska zaznaczyła swoją obecność w Europie podczas IX edycji OPEN DAYS.

OPEN DAYS to coroczne spotkanie przedstawicieli unijnych regionów. Do Brukseli przyjeżdżają – by dyskutować o polityce regionalnej UE, ale i przy okazji promować swoje małe ojczyzny – tysiące osób. Nie inaczej było w październiku, podczas tegorocznego Europejskiego Tygodnia Miast i Regionów. Tradycyjnie też aktywnie do europejskiej debaty – tym razem koncentrującej się głównie wokół wychodzenia kontynentu z kryzysu i przyszłości polityki spójności – włączyła się Wielkopolska.

W siedzibie Biura Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego podczas warsztatu współorganizowanego przez nasz region rozmawiano o roli samorządów w rozwoju innowacyjnej Europy. O miejskim wymiarze polityki spójności dyskutowano z kolei w trakcie spotkania przygotowanego wspólnie przez wszystkie polskie regiony w ramach przewodnictwa naszego kraju w Radzie UE. Kształtowanie polityki przemysłowej przez władze regionalne było natomiast tematem sesji, której jednym z prelegentów był marszałek Marek Woźniak, zorganizowanej przez grupę EPP w Komitecie Regionów.

Zwiedzający mogli zapoznać się z nastawionym na zaprezentowanie designerskich i innowacyjnych projektów realizowanych w naszym regionie dzięki wsparciu UE stoiskiem Wielkopolski w „miasteczku polskim”.

Zainteresowanie naszym krajem wynikało nie tylko z polskiej prezydencji, ale i z faktu, że OPEN DAYS odbywały się tuż po wyborach parlamentarnych nad Wisłą. O konsekwencjach ich wyników Marek Woźniak poinformował podczas poprzedzającej sesję Komitetu Regionów spotkania grupy EPP. ABO

FOT. T. A. BOŃSKI

Robot z Politechniki Poznańskiej przyciągał uwagę odwiedzających „miasteczko polskie”. Na zdjęciu wyczynom dziecka wielkopolskich naukowców przyglądają się minister rozwoju regionalnego Elżbieta Bieńkowska, marszałek Wielkopolski Marek Woźniak i marszałek Małopolski Marek Sowa.

To były bardzo polskie OPEN DAYS. Na zdjęciu – podczas sesji inauguracyjnej w Parlamencie Europejskim – komisarz Johannes Hahn, europoseł Danuta Hübner, przewodnicząca Komitetu Regionów Mercedes Bresso, przewodniczący europarlamentu Jerzy Buzek, minister Elżbieta Bieńkowska, przewodniczący Komisji Europejskiej Jose Manuel Barroso.

Podczas OPEN DAYS odbyło się też posiedzenie jury konkursu Komitetu Regionów na najlepsze prace doktorskie dotyczące władz lokalnych i regionalnych w UE. Jury, w którym znalazło się kilkunastu naukowców z różnych państw Europy, przewodniczył marszałek Marek Woźniak.

O kształtowaniu polityki przemysłowej przez władze Wielkopolski mówi Marek Woźniak podczas seminarium zorganizowanego przez grupę EPP.

Podczas warsztatu, który odbył się w siedzibie Biura Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego, przedstawiciele dziesięciu miast i regionów (m.in. Barcelony, Liverpoolu, Wiednia i Sofii) wymieniały się swoimi lokalnymi doświadczeniami związanymi z rozwojem innowacyjności i sektorów kreatywnych.

Smyczkowy maraton

FOT. W. WYLEGAŁSKI

Zdobywczyni I miejsca Soyoun Yoon z Korei Południowej podczas koncertu galowego w Auli UAM.

Soyoun Yoon z Korei Południowej zdobyła główną nagrodę XIV Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego.

Sześcioro finalistów konkursu wyłoniono z grona 46 uczestników reprezentujących 16 krajów świata. Po blisko dwóch tygodniach przesłuchań, które tradycyjnie odbywały się w Auli Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, międzynarodowe jury, pod przewodnictwem Maxima Vengerova, przyznało trzy główne nagrody pieniężne (30, 20 i 12 tysięcy euro), które wraz z medalami Towarzystwa Muzycznego im. Henryka Wieniawskiego, złotym, srebrnym i brązowym, otrzymali kolejno: Soyoun Yoon (Korea Południowa), Miki Kobayashi (Japonia), Stefan Tarara (Niemcy). Wyróżnienia i tytuły laureatów konkursu odebrali także: Erzhan Kulibaev (Kazachstan), Aylen Pritchins (Rosja), Arata Yumi (Japonia).

W gronie laureatów, po raz pierwszy w historii konkursu, zabrakło reprezentantów naszego kraju. Najlepsza spoza finałowej szóstki Maria Włoszczowska zdobyła Nagrodę Specjalną Maxima Vengerova: 12 indywidualnych lekcyj. Wśród laureatów nagród pozaregulaminowych znalazła się także Wielkopolanka Joanna Kreft, której przypadła nagroda specjalna (cenny zegarek) przyznana przez marszałka Marka Woźniaka.

W trakcie przesłuchań konkursowych uczestnikom towarzyszyły poznańskie orkiestry: Orkiestra Kameralna Polskiego Radia pod dyrekcją Agnieszki Duczmal i Orkiestra Filharmonii Poznańskiej pod dyrekcją Marka Pijarowskiego, która wystąpiła również w koncercie finałowym.

Konkurs co pięć lat organizuje Towarzystwo im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu. Jednym z głównych współorganizatorów po raz kolejny był samorząd województwa wielkopolskiego. **RJ**

W nowym nurcie

Aktualności ze scen Gniezna, Kalisza i Poznania.

W wielkopolskich teatrach jeszcze nie przebrzmiały brawa towarzyszące pierwszym powakacyjnym premierom, a już zapowiadane są kolejne wydarzenia artystyczne.

Spektaklem „Gwałtu, co się dzieje!” Aleksandra Fredry w reżyserii Macieja Podstawnego na scenie kameralnej rozpoczął się kolejny sezon w kaliskim teatrze. W październiku dobiegła końca przebudowa i gruntowna modernizacja sceny głównej, co umożliwiło wystawienie na niej „Piotrusia Pana” wg Jamesa M. Barriego w reżyserii Michała Derlatki, przedstawienia z dużą obsadą aktorską, wymagającego odpowiedniej przestrzeni i oprawy. Kolejną premierą, którą obejrzymy w styczniu, będzie „Napis” współczesnego francuskiego autora Geralda Sibleyasa w reż. Norberta Rakowskiego. W styczniu Rudolf Ziolo, stały współpracownik Teatru im. W. Bogusławskiego, przedstawi ma swoją inscenizację „Orkiestry Titanic” bułgarskiego pisarza Christo Bojczewa. Na wiosnę zapowiadane jest przedsięwzięcie Pawła Passiniego oparte na tragediach antycznych, które powstać ma we współpracy z wrocławskim Instytutem Grotowskiego. Pierwsze dni maja to również termin Kaliskich Spotkań Teatralnych – Festiwalu Sztuki Aktorskiej.

„Nie-boska komedia. Rzecz o krzyżu” – taki tytuł nosi przedstawienie wyreżyserowane przez Piotra Kruszczyńskiego, którym otwarto nowy rok artystyczny w Teatrze im. A. Fredry w Gnieźnie. Spektakl stanowi reinterpretację dramatu Zygmunta Krasinńskiego pełną odniesień do problemów i konfliktów nurtujących współczesnych Polaków. W listopadzie natomiast na gnieźnieńskiej scenie pojawi się „Kop-

FOT. B. SOWA

Michał Grudziński i Grzegorz Gołaszewski w spektaklu „Obsługiwałem angielskiego króla”, według Bogumiła Hrabala, wyreżyserowanym przez Piotra Cieślaka w Teatrze Nowym w Poznaniu.

cuszek” według scenariusza i w reżyserii Andrzeja Malickiego. W sylwestrowy wieczór ten sam reżyser proponuje widzom współczesną farsę Rafała Szamburskiego pt. „Cha-cha”.

W marcu z kolei zaplanowano premierę „Króla Ryszarda III” Szekspira w przekładzie Stanisława Barańczaka. Spektakl wyreżyseruje Tomasz Szymański. Przed wakacjami teatr przygotowuje baśń Hansa Ch. Andersena „Nowe szaty cesarza” w reżyserii Lecha Raczaka.

„Biały Szejk” w reżyserii Sergio Malfrediego według scenariusza filmu Federico Felliniego oraz spektakl „Obsługiwałem angielskiego króla” według nowel Bogumiła Hrabala wyreżyserowany przez Piotra Cieślaka – to dwie pierwsze jesienne premiery w Teatrze Nowym im. T. Łomnickiego w Poznaniu. Przedstawienia te, oddające bogatą paletę artystycznych możliwości poznańskiego zespołu, zakontraktowane zostały jeszcze przez jego byłego szefa Janusza Wiśniewskiego. Od września placówką kieruje Piotr Kruszczyński, który zapowiada utrzymanie tego, za co teatr był chwalony, ale chce wprowadzić też nowe nurty artystyczne. Jednym z nich będzie cykl „Dramaty Nowe”, odnoszący się do współczesnej dramaturgii europejskiej i polskiej. W pierwszej edycji cyklu, już w listopadzie, w trakcie otwartych prób czytanych prezentowane będą nowe teksty Elfriede Jelinek czy Rolanda Schimmelpfenniga. Również w listopadzie ogłoszony zostanie konkurs na polski dramat współczesny pod hasłem „Polak, Europejczyk, obywatel świata”. 30 grudnia w Teatrze Nowym odbędzie się premiera dramatu Magnusa Dahlstroma „Turyści” w reżyserii Leny Frankiewicz. W lutym „Dwunastu gniewnych ludzi” Reginalda Rose wyreżyseruje Radosław Rychlik. Natomiast w cyklu „Klasyka na nowo” w lutym i maju odbywać się będą warsztaty reżyserskie, poświęcone reinterpretacji klasycznych tekstów. **RJ, KORD**

Jazzowy Kalisz

W ostatni weekend listopada w Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu odbędzie się 38. Międzynarodowy Festiwal Pianistów Jazzowych.

W piątek 25 listopada festiwal rozpocznie polska pianistka rosyjskiego pochodzenia Lena Ledoff, w swoim projekcie „Komeda – Chopin – Komeda”. Po niej wystąpi amerykańsko-polska formacja Kenny Werner & Bracia Oleś, a wieczór zakończy się koncertem Brubecks Play Brubeck (USA). Sobotnie występy rozpocznie Filip Wojciechowski Quartet. Po nim zagrają Danilo Rea i Flavio Boltro z Włoch, a później Robert Glasper Experiment z USA. W niedzielę zagra częsty gość kaliskiego MFPJ, pianista Adam Makowicz. Kolejnymi wykonawcami będą polsko-słowacki Wojtek Mazolewski Quintet oraz Geri Allen & Timeline z USA. **KORD**

Okiem Kapuścińskiego

Dwie wystawy zdjęć światowej sławy reportera Ryszarda Kapuścińskiego obejrzyć można w Centrum Kultury i Sztuki w Koninie.

Do 13 listopada czynna będzie ekspozycja zatytułowana „Konin jak Colorado”, która prezentuje zdjęcia wykonane w 1959 roku. Ich autor, wówczas 27-letni dziennikarz tygodnika „Polityka”, utrwalił przemysłowy pejzaż wielkopolskiego „brunatnego zagłębia” i portrety jego mieszkańców. Na odnalezionych po latach w archiwum pisarza zdjęciach widnieją m.in. przypadkowi przechodnie, zabudowania starych i nowych dzielnic miasta, a także odkrywki KWB Konin.

Nieco dłużej, bo do 22 listopada, oglądać będzie można w konińskim CKiS fotograficzny zapis liczącej ponad 60

FOT. M. JURGIELEWICZ

Na fotografii wykonanej w Koninie przez Ryszarda Kapuścińskiego rozpoznali się po 50 latach Piotr i Wojciech Bobrowscy.

tysięcy kilometrów podróży Imperium” gromadzi zdjęcia Ryszarda Kapuścińskiego po wykonanej przez światowej sławy reportera na terenie ZSRR w latach 1989-1991. **RJ**

Program dla bibliotek

W województwie wielkopolskim ruszyła druga runda Programu Rozwoju Bibliotek. Bierze w niej udział 120 placówek bibliotecznych funkcjonujących na wsiach i w małych miastach.

Mieszkańcy będą mogli skorzystać w nich z komputerów, drukarek i innych urządzeń, a także wziąć udział w nowych formach aktywności czytelniczej.

Placówki, które zakwalifikowały się do programu, dołączyły do 147 bibliotek uczestniczących w nim już od dwóch lat. Do końca listopada trafi do nich łącznie: 96 komputerów z oprogramowaniem Windows 7 i Office 2007 (przekazanym bezpłatnie przez firmę Microsoft), 85 biurowych urządzeń wielofunkcyjnych, 20 drukarek A3, 10 laptopów, 10 projektorów multimedialnych z e-

kranami oraz 119 aparatów cyfrowych.

Pracownicy bibliotek wezmą udział w warsztatach planowania rozwoju biblioteki, szkoleniach informatycznych i specjalistycznych po to, by oferta ich placówek stała się bogatsza.

Program Rozwoju Bibliotek to ogólnopolskie przedsięwzięcie, którego celem jest wzmocnienie potencjału bibliotek publicznych znajdujących się na wsiach i w małych miastach. Budżet programu to 28 milionów dolarów. Pieniądze te pochodzą z grantu, który Fundacja Billa i Melindy Gates przekazała Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności (PAFW). Program, który potrwa do 2013 r., realizuje Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, utworzona przez PAFW. Więcej o programie na www.biblioteki.org. **RJ**

W cieniu nocy listopadowej

Wielkopolanie aktywnie włączyli się w powstanie, które wybuchło w listopadzie 1830 roku w zaborze rosyjskim.

Po wybuchu powstania listopadowego w Królestwie Polskim (29 listopada 1830 r.) administracja pruska przystąpiła do zdecydowanego pacyfikowania nastrojów w Wielkim Księstwie Poznańskim. Zawieszono w obowiązkach, a potem zdymisjonowano namiestnika Antoniego Radziwiła pod pretekstem, że jego brat, Michał, był wtedy naczelnym wodzem wojsk polskich w Królestwie. Nowego namiestnika już nie mianowano. Naczelnym prezesem prowincji poznańskiej został zdecydowany w działaniu Eduard Heinrich Flottwell, a wzdłuż granicy rozciągnięto kordon utrudniający kontakt z walczącym Królestwem Polskim.

Wiadomość o wydarzeniach nocy listopadowej bardzo szybko dotarła do Wielkiego Księstwa Poznańskiego i już na początku grudnia 1830 roku przez granicę ruszyli do Warszawy ochotnicy. W ciągu kilku kolejnych miesięcy do powstania przedostało się ich około 4000, co było znaczną liczbą, zważywszy na ówczesny stan świadomości naro-

konfliktu z zachodnim sąsiadem i zarazem wojny na dwa fronty. Już bowiem następnego dnia Chłopicki przedstawił Sczanieckiemu powody swego postępowania. Wkrótce też wydano zezwolenie na formowanie dwóch szwadronów jazdy, złożonych z ochotników – Wielkopolan.

Ochotnicy z Wielkiego Księstwa Poznańskiego utworzyli jeden niepełny pułk: jazdy poznańskiej. Ostatecznie sformowano i z dużym wysiłkiem wyekwipowano dwa szwadrony jazdy złożone z Wielkopolan, nad którymi komendę oddano płk. Augustynowi Brzeżańskiemu. 10 lutego 1831 r. jazda poznańska wyruszyła w pole. Kiedy w kwietniu 1831 roku wybuchło powstanie na Litwie, dowództwo powstańcze wysłało tam korpus wojska dowodzonego przez gen. Dezyderego Chłapowskiego. Do wyprawy dołączyli oficerowie z jazdy poznańskiej: Maciej Mielżyński, K. Marcinkowski, Leon Smitkowski i ks. Adam Loga – niegdyś prefekt gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu.

27 maja 1831 r. jazdę po-

Szarża jazdy poznańskiej pod Rajgrodem w maju 1831 r. na obrazie Juliusza Kossaka.

ruszyła do Modlina, a stąd do Płocka i Gąbina. 6 października 1831 r. nastąpiło przekroczenie granicy pruskiej i złożenie broni pod Brodnicą. Jazda poznańska była jedynym oddziałem, który przynajmniej w początkowym okresie istnienia prawie w całości składał się z ochotników przybyłych z Księstwa.

W Kaliszu z kolei już 3 grudnia, na wieść o wydarzeniach w Warszawie, rozbrojono miejscowy oddział Kozaków i zajęto się formowaniem straży obywatelskiej. Natychmiast zarządzone wydanie wszelkiej broni znajdującej się w mieście, zwłaszcza w korpusie kadetów i przystąpiono do wyrobu amunicji.

Ziemia kaliska w sumie wystawiła dwa pułki jazdy, dwa pułki piechoty, półbatalion strzelców celnych, Straż Bezpieczeństwa i Gwardię Ruchomą. Formowanie 1. pułku jazdy kaliskiej rozpoczęło 6 grudnia 1830 r. 31 stycznia 1831 r. pułk stanął w Warszawie, a następnie pełnił służbę patrolową nad Bugiem i Narwią, razem ze świeżo przybyłym tam 2. pułkiem jazdy kaliskiej. Potem oddział walczył pod Kawęczynem, w kwietniu pod Czarną i Patrysovem, w maju zaś – pod Szczepankowem. Następnie oddział skierowano na Litwę. Dalszy szlak bojowy pułku wiodł m.in. przez Wilno, Drohiczyn, Piotrków i Kalisz. 2. pułk jazdy kaliskiej został utworzony już całkowicie z jeźdźców dymowych. W zasadzie oddział ten nie uczestniczył w większych bitwach, poza drobnymi potyczkami.

Linie formacji piesze formowane na ziemi kaliskiej stanowiły pułki 13. i 14. piechoty liniowej oraz półbatalion celnych strzelców. 13. pułk piechoty liniowej początkowo

istniał jako pułk pierwszy województwa kaliskiego. Walczył pod Liwem, Łysobykami i w obronie Warszawy. Natomiast 14. pułk piechoty liniowej (początkowo 2. pułk województwa kaliskiego) dzielnie stawał m.in. pod Nurem i Ostrołką. 6 września 1831 r. 14. pułk piechoty liniowej uczestniczył w obronie Warszawy, a potem w walkach pod Opolem Lubelskim, Józefowem i Borowem, gdzie przekroczył granicę austriacką.

W maju 1831 roku Izba Senatorska oraz Izba Poselska uchwały formowanie po jednym pułku regularnym strzelców pieszych w każdym woje-

wództwie. W działaniach przeciwko armii rosyjskiej żołnierze kaliskich strzelców pieszych już nie zdążyli wziąć udziału.

Jeszcze w styczniu 1831 roku z dobrowolnych ofiar obywateli sformowano półbatalion celnych strzelców kaliskich, którzy potem dzielnie stawali w bojach pod Ostrołką, Udrzynem, Zawadami i w czerwcu 1931 roku – pod Wilnem.

Wśród głównych dowódców powstania, o czym nierzadko się zapomina, byli też Wielkopolanie. Z Pudliszek pochodził minister wojny gen. Franciszek Morawski oraz najwybitniejszy wojskowy planista

polski, zwycięzca spod Igań, gen. Ignacy Prądzyński – urodzony w Sannikach, w Poznańskim. Rodowitym poznańskiem był gen. Klemens Kołaczkowski, szef wojsk inżynierskich armii Królestwa Polskiego. Przez granicę przybył z Wielkopolski pułkownik, później generał, Dezydery Chłapowski, w przyszłości dowódca korpusu działającego na Litwie. Ogromnie barwną postacią był gen. J. N. Umiński – rodem z Czeluścina, osiadły w Smolicach. W sumie 1/3 generacji walczącego Królestwa pochodziła z Wielkopolski. Należy też wymienić niegdyś uczestnika szarży pod Somosierrą, płk. A. Niegolewskiego, który w wojnie polsko-rosyjskiej 1831 roku dowodził jazdą sandomierską.

Odrębnym zagadnieniem była organizacja systemu zaopatrzenia z macierzystego regionu Wielkopolan walczących w wojnie polsko-rosyjskiej. Zajęły się tym przede wszystkim panie z Wielkopolski, wśród nich Emilia Sczaniecka, które z wielkim poświęceniem prowadziły zbiórkę pieniędzy i „efektów” wojskowych, a potem organizowały ich przerzut przez granicę do Warszawy. Większość z tych ochotniczek przedostała się do Królestwa, a potem zaangażowała w lazarety i szpitalach wojskowych. Były tam ochotniczki z Wielkiego Księstwa Poznańskiego, wśród nich E. Sczaniecka i Klaudyna z Działyńskich Potocka – siostra Tytusa Działyńskiego, w tym czasie żołnierza jazdy poznańskiej.

Represje zastosowane wobec Wielkopolan – uczestników powstania listopadowego i wojny polsko-rosyjskiej 1831 roku nie okazały się nazbyt uciążliwe, a i zdarzały się sytuacje wyjątkowe. Postanowiono np. oszczędzić p. Annę Mycielską, której trzej synowie – spośród pięciu uczestniczących w wojnie – polegli: Ludwik 25 lutego pod Grochowem, Józef (Gajewski) pod Ostrołką 26 maja i Franciszek pod Rajgrodem trzy dni później. Panią Mycielską odąd nazywano matką Machabeuszów.

Najtrwalszym jednak dorobkiem doświadczeń powstania listopadowego i wojny polsko-rosyjskiej lat 1830-1831 było umocnienie się w Wielkopolsce zupełnie innej od dotychczasowych drogi do niepodległości. Była to zapowiedź nowego sposobu myślenia. **Marek Rezler**

Najtrwalszym dorobkiem doświadczeń powstania listopadowego i wojny polsko-rosyjskiej lat 1830-1831 było umocnienie się w Wielkopolsce zupełnie innej od dotychczasowych drogi do niepodległości.

dowej. Za kordon ruszyła większa część działaczy ówczesnego polskiego środowiska przywódczego Księstwa – przedstawiciele patriotycznej elity z Wielkiego Księstwa Poznańskiego, m.in. Tytus Działyński, Andrzej Niegolewski, Edward Potworowski, Adolf Bniński, Karol Marcinkowski, Jan Nepomucen Umiński, Maciej i Seweryn Mielżyńscy, Karol Libelt, Ludwik Sczaniecki. Miejsca zbiórki ochotników znajdowały się w Kaliszu, Pyzdrach i w Warszawie.

Na początku grudnia 1830 roku do Królestwa udała się delegacja z Wielkiego Księstwa Poznańskiego, która władzom powstańczym przedstawiła propozycję sformowania oddziałów złożonych z Wielkopolan. Jednak gen. Józef Chłopicki zdecydowanie przeciwstawił się pomysłowi, deklarując całkowitą neutralność wobec Prus. W rzeczywistości chodziło o uniknięcie

znańską włączono w skład korpusu gen. Henryka Dembińskiego, skierowanego na Litwę. W dwa dni później doszło do zwycięskiej potyczki z wojskami rosyjskimi pod Rajgrodem. Wkrótce też zaczęto do jazdy poznańskiej przyjmować ochotników z Litwy, a z czasem nowi przybyśle liczebnie zdominowali poznańczyków. W czasie nieudanych walk o Szawle 7 lipca 1831 r. poległ Ignacy Mielżyński i ks. A. Loga, który wziął udział w ataku 7. pułku piechoty liniowej.

Jazda poznańska uczestniczyła później w potyczkach pod Mieszkociami, Podbrodzem, Święcianami i Dzieciołem. Wreszcie 3 sierpnia 1831 r. odbył się uroczysty powrót do Warszawy. Podczas walk o stolicę 6-8 września 1831 r. pułk brał udział w osłonie prawego skrzydła polskiego w okolicach Marymonetu. Po kapitulacji stolicy jazda poznańska z całą armią wy-

Karol Marcinkowski, późniejszy twórca pracy organicznej (na zdjęciu – pomnik w Poznaniu), także dołączył do powstania listopadowego.

WIEDZA ZMIENIA PRZYSZŁOŚĆ

PODNIOSZENIE KWALIFIKACJI KADR POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W WIELKOPOLSCE
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

wiedza zmienia przyszłość

aktywna
integracja

profesjonalne
szkolenia

efektywna pomoc
społeczna

Zmiany demograficzne i strukturalne oraz problemy społeczne wynikające z bezrobocia, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych są powodem rosnącego zapotrzebowania na usługi socjalne. Obliguje to samorządy lokalne i ich służby socjalne do coraz większej profesjonalizacji obszaru pomocy społecznej i doskonalenia zawodowego pracowników socjalnych.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu, mając na uwadze rozwój partnerstwa i interdyscyplinarnej współpracy w obszarze polityki społecznej oraz potrzeby szkoleniowe kadr pomocy i integracji społecznej, kontynuuje rozpoczęty w 2007 roku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, projekt systemowy pn. Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej w Wielkopolsce, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2011 roku, w ramach projektu, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu realizuje zadania:

- specjalistyczne doradztwo dla ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie wspierające merytorycznie i metodycznie działania w zakresie m.in. rozwoju form aktywnej integracji i aktywizacji klientów pomocy społecznej;
- badania i analizy z zakresu polityki społecznej;
- rozwój dialogu, współpracy i nawiązywania partnerstw instytucji i integracji społecznej oraz rynku pracy;
- rozwój, promocja i upowszechnianie ekonomii społecznej;
- kampanie promocyjno-informacyjne „Aktywność sposobem na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu”;
- szkolenia dla pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej.

Obecnie realizowane są m.in. następujące szkolenia:

- Superwizja w pracy socjalnej,
- Zarządzanie instytucją, ryzykiem, zmianą i równością,
- Manager ekonomii społecznej,
- Organizowanie społeczności lokalnej,
- Kurs interpersonalny.

Do końca roku rozpoczną się jeszcze inne szkolenia np.: Streetworking w pracy socjalnej; Przygotowanie, zakres, realizatorzy strategii rozwiązywania problemów społecznych; Prawo i administracja – procedury administracyjne, prawo zamówień publicznych, ustawa o finansach publicznych. Szczegółowe informacje na temat szkoleń dostępne są na stronie: www.rops-wielkopolska.poznan.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ogłoszenie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wielkopolska krajowym liderem w produkcji energii ze źródeł odnawialnych

Rosnące ceny nośników energii i perspektywa wyczerpywania się paliw kopalnych powodują konieczność podejmowania działań mających na celu zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych i podnoszenie efektywności energetycznej.

Produkcja energii w oparciu o posiadane zasoby paliw kopalnych, zapewniających Polsce znaczące bezpieczeństwo energetyczne, wiąże się z wypuszczeniem ogromnych ilości gazów cieplarnianych do atmosfery. Ograniczanie emisji dwutlenku węgla, zwiększanie efektywności wykorzystania energii oraz zwiększanie udziału źródeł odnawialnych w ogólnym bilansie energii stanowią kluczowe zapisy pakietu klimatyczno-energetycznego, którego Polska jest sygnatariuszem. Opłaty za emisję CO₂ spowodują, że produkcja energii w oparciu o paliwa konwencjonalne będzie w przyszłości coraz droższa. Aby nie doprowadzić do wzrostu cen energii końcowej, niezbędne jest wdrożenie kompleksowej polityki zmian w obszarze dostępnych źródeł

wytwarzania i wykorzystania energii.

Pod patronatem Wielkopolskiej Agencji Zarządzania Energią opracowany został dokument „Strategia wzrostu efektywności energetycznej i rozwoju odnawialnych źródeł energii w Wielkopolsce na lata 2011-2020”. Dokument ten, po pozytywnej weryfikacji, ma szansę na wdrożenie przez władze samorządowe województwa wielkopolskiego. Celem opracowania strategii było nakreślenie ogólnych kierunków działań województwa w zakresie wzrostu efektywności energetycznej i rozwoju odnawialnych źródeł energii do roku 2020. Realizacja proponowanych działań ma umożliwić zrównoważony rozwój gospodarczy regionu, poprawę jakości życia i bezpieczeństwa energetycznego mieszkańców Wielkopolski oraz doprowadzić do wypełnienia zobowiązań pakietu klimatyczno-energetycznego.

Jeden z rozdziałów strategii poświęcony jest oszacowaniu potencjału różnych rodzajów źródeł energii odnawialnej w województwie. Oce-

Wiatraki na farmie wiatrowej w Margoninie.

na zasobów Wielkopolski ma pomóc w odpowiedzi na pytanie, które ze źródeł OZE mają

szanse na rozwój zapewniający opłacalność ekonomiczną, przy jednoczesnym zachowa-

niu zasad zrównoważonego rozwoju. Strategia nie faworyzuje ani nie dyskryminuje żadnego źródła energii odnawialnej, a przeprowadzona analiza występujących szans i zagrożeń ma służyć jako narzędzie dla potencjalnych inwestorów prywatnych i samorządowych, planujących rozpoczęcie działalności w nowej branży.

Korzyści z posiadania strategii przez nasz region są znacznie szersze. Wiele wskazuje na to, że przyszłe możliwości ubiegania się o unijne środki na wsparcie określonych rodzajów działalności będą uzależnione od tego, w jakim stopniu planowane działania wpisują się w długofalową politykę regionu. Z tej perspektywy przyjęcie strategii sektorowej, jaką jest dokument opracowany przez WAZE, wydaje się niezbędne.

Energia wiatrowa i energia biogazowa, mimo ich znacznego potencjału i korzyści płynących dla naszego regionu, budzą w ostatnim czasie dużo emocji wśród społeczności lokalnych. Mimo powszechnej akceptacji odnawialnych źródeł energii jako alternatywy dla paliw tradycyjnych, nadal częsty jest sprzeciw mieszkańców przed instalacjami lokalizowanymi w bezpośrednim sąsiedztwie. Opracowanie strategii, a także konsekwentne działania Wielkopolskiej Agencji Zarządzania Energią w dziedzinie edukacji i promocji mają na celu przełamanie tych barier. Dzięki temu województwo wielkopolskie ma szansę skorzystać ze swego znacznego potencjału i stać się krajowym liderem w produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

WAZE

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

Projekt współfinansowany z programu Inteligentna Energia dla Europy II (IEE)

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

Fundusze Europejskie - dla rozwoju innowacyjnej Wielkopolski

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Polska Zachodnia 2020

Podjęta przez marszałków pięciu regionów inicjatywa „Polska Zachodnia 2020” pozwoli przygotować dokumenty, które ułatwią starania o dodatkowe pieniądze z Brukseli po 2013 r.

Prace nad przedsięwzięciem „Polska Zachodnia 2020” trwają od kilkunastu miesięcy. W sierpniu 2010 r. w Szczecinie marszałkowie pięciu województw: dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego – podpisali porozumienie w sprawie podjęcia wspólnych prac nad strategią i programem operacyjnym dla Polski Zachodniej. Precyzuje ono potrzeby, najważniejsze obszary wsparcia oraz ramy współpracy regionów.

Ustalono kilka priorytetów: komunikację, społeczeństwo informacyjne, naukę oraz jej współpracę z gospodarką, bezpieczeństwo energetyczne, zasoby wodne i ochronę przeciwpowodziową, planowanie przestrzenne i rozwój miast oraz turystykę. Zakłada się też wzmocnienie pozycji zachodnich województw wobec sąsiednich landów niemieckich w taki sposób, by pobudzić współpracę transgraniczną.

Wsparcie z ministerstwa

Strategia dla pogranicza zachodniego jest opracowywana

w współpracy z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego (MRR). Wspólne stanowisko zostało uwzględnione w najważniejszych dokumentach pozwalających ubiegać się o eurofundusze, m.in. w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2010-2020.

W ub. roku marszałkowie byli gośćmi minister Elżbiety Bieńkowskiej, która z dużym zainteresowaniem i konkretnymi obietnicami wsparcia przyjęła koncepcję tych działań. Ministerstwo zadeklarowało czynne włączenie się w prace nad dokumentami, decydując się też na partycypowanie w kosztach ich sporządzenia.

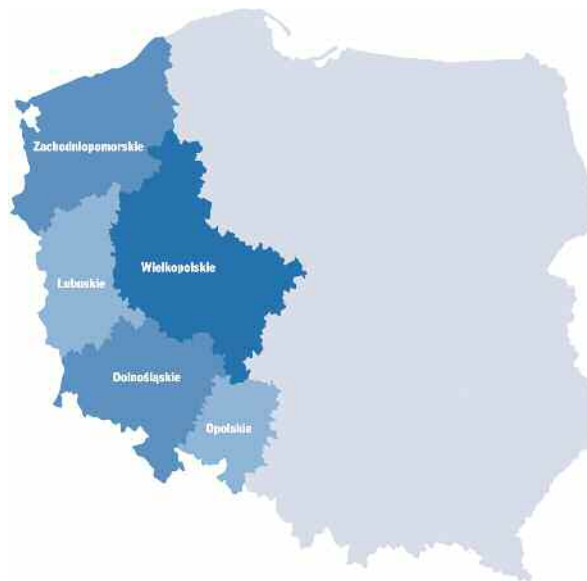
To pierwsza tego typu oddolna inicjatywa w kraju. Dzięki niej powstają ekspertyzy i raporty niezbędne do opracowania przez MRR programu operacyjnego dla Polski Zachodniej, uwzględniającego specyfikę i problemy rozwojowe tej grupy województw. W przyszłości będzie można pozyskać pieniądze krajowe i unijne na wsparcie wspólnych, istotnych dla całego tego obszaru (a więc również dla Wielkopolski) przedsięwzięć.

– Współpraca województw Polski Zachodniej jest już sama w sobie pewnym fenomenem, niemającym analogii w Polsce – mówi Marek Woźniak, marszałek województwa wielkopolskiego. – Oprócz głównego projektu opracowania wspólnej strategii przenosi się też na inne dziedziny aktywności województw, które zdecydowanie chcą ze sobą współpracować. Atmosfera tej współpracy jest bardzo dobra i coraz wyraźniej widać, że Ministerstwo Rozwoju Regionalnego też chce z nami współdziałać.

Zdaniem wiceministra Waldemara Ślugońskiego ostateczny kształt dokumentu uzależniony jest od przyszłej polityki regionalnej kraju, a przede wszystkim – od polityki spójności UE 2014-2020.

Polska racja stanu

Polska Zachodnia to region charakteryzujący się własną specyfiką, zarówno w kwestiach przestrzennych, jak i rozwoju gospodarczego czy społecznego. Oprócz silnych ośrodków wzrostu, takich jak Wrocław i Poznań oraz obejmujące je aglomeracji, występują tutaj obszary zaniedbane. Skala trudności nie jest tam mniejsza od problemów występujących w innych częściach kraju, dotąd tradycyjnie uznawanych za słabo rozwinięte, jak dodatkowo wspierana z funduszy unijnych Polska Wschodnia.

– Inicjatywa marszałków od początku ma z jednej strony obalić mit dostatniej i bezproblemowej Polski Zachodniej, a z drugiej uświadomić, że dla konkurencyjności kraju ważny jest rozwój wszystkich jego części, także tej zachodniej, o której często zapomina się w stolicy – podkreśla Grzegorz Potrzebowski, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu. – Sytuacja w Polsce Zachodniej ma duże znaczenie dla konkurencyjności polskiej gospodarki, szczególnie dla jej pozycji w Unii Europejskiej. Ważne jest, by niwelować różnice między Polską a bogatszymi regionami UE.

Granica z Niemcami powinna być źródłem korzyści, a nie tylko linią rozdzielającą obszary o różnych poziomach rozwoju. Dzięki wspólnym kluczowym inwestycjom pięciu województw możemy dać impuls do rozwoju tej części kraju. Rozwój Polski Zachodniej to zatem dobrze rozumiana polska racja stanu.

Marszałek województwa lubuskiego Elżbieta Polak mówi, że o randze inicjatywy Polski Zachodniej świadczy też fakt, iż strona niemiecka przedstawiła propozycje uściślenia tej współpracy np. w obszarze infrastruktury.

Dyskusje ekspertów i raporty

Dotąd odbyło się sześć spotkań Grupy Sterującej strategią rozwoju Polski Zachodniej: w Rokosowie, Poznaniu, Książu, Niechorzu, Łagowie Lubuskim i Opolu. Zgodnie z harmonogramem prac, członkowie grupy (urzędnicy z województw, przedstawiciele MRR, naukow-

cy i eksperci) spotkają się jeszcze w dniach 5-7 grudnia w Rokosowie.

Równoległe do prac grupy roboczej odbywają się cykliczne spotkania marszałków pięciu regionów, stanowiące o podstawach politycznych i decyzyjnych przedsięwzięcia. Np. w poznańskim hotelu Andersia 26 sierpnia odbyło się dziesiąte spotkanie szefów regionów. Obrady w stolicy Wielkopolski rozpoczęły dyskusję nad kluczowymi projektami, najważniejszymi z punktu widzenia regionów. Marszałkowie dyskutowali też nad sformulowaniem wizji rozwoju Polski Zachodniej.

W ramach prac nad strategią sporządzono dotąd 6 ekspertyz sfinansowanych przez MRR oraz 11 ekspertyz, które zostały opłacone przez urzędy marszałkowskie. Te dokumenty – dotyczące kluczowych aspektów rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Zachodniej, wspólnie z raportami regionalnymi – są punktem wyjścia do sporządzanych obecnie przez ekspertów kluczowych: „Raportu diagnostycznego” (dr hab. W. Dziemianowicz) oraz „Raportu założeń do strategii ponadregionalnej dla Polski Zachodniej” (prof. J. Szlachta).

Po przekazaniu ostatniego raportu to właśnie MRR odegra główną rolę w pracach nad strategią rozwoju Polski Zachodniej. Przy ścisłej współpracy z pięcioma regionami ministerstwo będzie odpowiedzialne za przygotowanie projektu strategii i wniesienie go pod obrady Rady Ministrów.

Gotowy dokument będzie istotny podczas programowania europejskiej polityki spójności w Polsce w latach 2014-2020, a efektem mógłby być program operacyjny rozwoju Polski Zachodniej lub nowy kontrakt terytorialny między rządem a pięcioma województwami.

Piotr Ratajczak
Współpraca: Iwona Kościuszko

Komentarze marszałków
czytaj na stronie 13

Rozmowy wódcy województw w Poznaniu (26 sierpnia). Od lewej: wicemarszałek opolskiego Tomasz Kosuś, wicemarszałek zachodniopomorskiego Wojciech Drożdż, wicemarszałek dolnośląskiego Marek Łapiński, marszałek lubuskiego Elżbieta Polak, marszałek wielkopolskiego Marek Woźniak i marszałek zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz.

Regiony inwestują najlepiej

Rozmowa z marszałkiem Markiem Woźniakiem nt. unijnej polityki spójności po 2013 r.

– 6 października 2011 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet rozporządzeń dotyczących unijnych funduszy. Polityka spójności jest mocno obecna w realizacji Strategii Europa 2020. Czy jest to korzystne dla całej Unii Europejskiej?

– Debata o roli polityki spójności w realizacji strategii Europa 2020 toczy się od dłuższego czasu. Przede wszystkim z inicjatywy Komitetu Regionów pojawiły się zapisy o znaczeniu polityki spójności dla realizacji celów określonych w tym doku-

FOT. ARCHIWUM

mencie. Jest to bardzo korzystne dla całej Unii Europejskiej.

Z jednej strony zapewnia zintegrowaną, kompleksową realizację celów, czyli inteligentny, zrównoważony i włączający rozwój. Z drugiej zaś jest szansą dla samej polityki spójności, bo-

wiem daje jej możliwość przekształcenia się w bardziej nowoczesny instrument. Taki, który jest atrakcyjny dla wszystkich regionów, niezależnie od poziomu ich rozwoju, a nie – jak dotąd był często postrzegany – formą rekompensaty za biedę.

– Wciąż trwa dyskusja nad przyszłością polityki spójności. Od jej wyników zależy miejsce regionów w perspektywie finansowej 2014-2020. Dlaczego regiony powinny w większym stopniu decydować o wydatkowaniu funduszy europejskich?

– Regiony są znacznie bliżej problemów rozwojowych niż rządy krajów członkowskich czy Unia Europejska. Choć dysku-

sja o przyszłości polityki spójności jeszcze się toczy, zaowocowała już wieloma decyzjami korzystnymi dla regionów.

Dzisiaj nikt nie kwestionuje już tego, że regiony są najważniejszym podmiotem polityki rozwoju, a konkretne wyniki jej realizacji dowodzą, że na poziomie regionalnym uzyskuje się najlepsze efekty. Tylko regiony mogą w kompleksowy i zintegrowany sposób osiągać cele rozwojowe. Studiując projekty dokumentów wspólnotowych w tym zakresie, widzimy, że szansa na silniejszą pozycję regionów w kolejnej perspektywie finansowej jest duża.

– Pięć województw zachodnich stara się o dodatkowe

euro z Brukseli. Czy to realne po 2013 r.?

– Wspólnie z czterema regionami i Ministerstwem Rozwoju Regionalnego pracujemy nad Strategią Polski Zachodniej. Staramy się zidentyfikować obszary, w których regiony w tej części kraju mają największy potencjał. Trzeba też bronić polityki spójności, która nowym państwem członkowskim UE pozwala nadrobić dystans do najlepiej rozwiniętych regionów i krajów. Wraz z innymi marszałkami będziemy walczyć o zwiększenie w przyszłości budżetów regionalnych programów operacyjnych i o dodatkowe pieniądze – m.in. dla Polski Zachodniej.

Konkurs dla dziennikarzy

Do 30 listopada trwa konkurs dziennikarski pn. „Dobra informacja – efekt dotacja”.

Konkurs ma wyróżnić materiały dotyczące WRPO. Skierowany jest do dziennikarzy z radia, prasy i TV oraz serwisów internetowych.

Zgłoszone prace powinny zostać opublikowane lub wyemitowane między styczniem 2009 r. a listopadem 2011 r. Regulamin konkursu i formularz zgłoszeniowy znajduje się na stronie www.wrpo.wielkopolskie.pl.

Jury, złożone z przedstawicieli redakcji kilku wielkopolskich mediów, wybierze zwycięzców. Za zajęcie I miejsca laureaci otrzymają 5000 zł, za II miejsce – 3000 zł, a za III miejsce – 2000 zł.

Połączyć Odrę z Europą

W ramach prac Grupy Sterującej realizującej inicjatywę „Polska Zachodnia 2020”, toczy się obecnie dyskusja na temat projektów ponadregionalnych, które mają być wyrazem wspólnego i zintegrowanego podejścia województw do rozwoju tej części kraju.

Z punktu widzenia województwa polskiego priorytetowe działania powinny być związane z udrożnieniem Odry i jej pełnym włączeniem do systemu śródlądowych dróg wodnych Europy, ale również

FOT. ARCHIWUM

ze zwiększeniem retencji przeciwpowodziowej oraz poprawą przepustowości jej dolin rzecznych.

W związku z intensywnością niekorzystnych zjawisk demograficznych dotyczących regionu opolskiego, jedną z najważniejszych dla nas kwestii jest z całą pewnością poszukiwanie rozwiązań na rzecz przeciwdziałania negatywnym tendencjom demograficznym.

Regionalne i lokalne rynki pracy Polski Zachodniej mają komplementarny i niewykorzystany potencjał dla rynków pracy regionów przygranicznych Niemiec i Republiki Czeskiej. Intensyfikacja po-

wiązań, skutkująca spadkiem bezrobocia w strefach pogranicza polsko-niemieckiego i polsko-czeskiego, a pośrednio wzrostem integracji obszarów pogranicza, to główne korzyści z realizacji przedsięwzięcia.

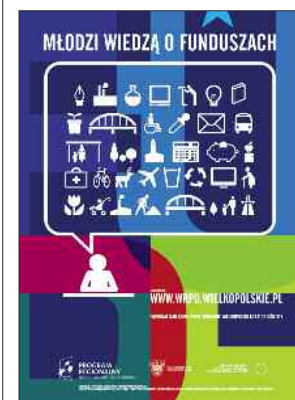
Z uwagi na słabość regionalnej sfery badawczo-rozwojowej, województwo opolskie jest szczególnie zainteresowane siecią współpracą ośrodków akademickich Polski Zachodniej i podejmowaniem wspólnych przedsięwzięć badawczo-edukacyjnych z ośro-

kami Niemiec i Republiki Czeskiej.

Uzgodnione przez województwa przedsięwzięcia będą stanowić integralną część założeń do strategii rozwoju Polski Zachodniej, które marszałkowie pięciu województw będą chcieli na początku przyszłego roku przekazać ministrowi rozwoju regionalnego do dalszego wykorzystania w pracach nad opracowaniem strategii ponadregionalnej dla tej części kraju.

Józef Sebesta, marszałek województwa opolskiego

Młodzież o funduszach

Urząd Marszałkowski w Poznaniu już trzeci raz organizuje konkurs pn. „Młodzi wiedzą o funduszach”, adresowany do gimnazjalistów i uczniów szkół średnich.

Naukę i rywalizację potoczono z lekcjami europejskimi, a patronat nad konkursem objęła europosłanka Sidonia Jędrzejewska.

By zgłosić szkołę, należy do 14 listopada wysłać do urzędu (DPR, ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań) formularz dostępny na stronie www.wrpo.wielkopolskie.pl.

Lekcje odbędą się między listopadem 2011 r. a lutym 2012 r. Uczniowie poznają m.in. uproszczony wniosek o dotację, w którym opiszą, co chcieliby zmienić w okolicy za pieniądze z UE.

Na najlepszych czekają nagrody: wyjazd do Brukseli (dla 3 uczniów i opiekunów), czytnik e-book, odtwarzacz mp3 i cyfrowe ramki do zdjęć.

Szczegóły na www.wrpo.wielkopolskie.pl.

Projekty na miarę przyszłości

Mamy już za sobą wiele spotkań Grupy Sterującej w gronie marszałków i ekspertów krajowych oraz regionalnych odpowiedzialnych za przygotowanie założeń do projektu Strategii Polski Zachodniej w perspektywie roku 2020.

Wypracowane ekspertyzy i wymiana poglądów stanowią niebagatelny potencjał intelektualny Polski Zachodniej. Poprzez swoją wartość diagnostyczną i wizjonerską implikować będą szereg procesów, nie tylko na obszarze pięciu województw, ale również w całej Polsce i obszarze przygranicznym.

Podczas prac nad Strategią Polski Zachodniej 2020 województwo zachodniopomorskie przedłożyło pod rozprawę partnerom swój pakiet strategicz-

FOT. ARCHIWUM

nych projektów transregionalnych, koncentrujących się przede wszystkim na problemach ponadwojewódzkich.

Wśród projektów infrastrukturalnych uwaga zachodniopomorskiego skupia się głównie wokół rozwoju społeczno-gospodarczego na obszarze Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego (CETC-RO-

UTE65), czyli dokończenia budowy drogi S3 i całej modernizacji sieci drogowej. Dotyczy to bezpośredniego oddziaływania drogi S3, poprawy parametrów eksploatacyjnych Odrzańskiej Drogi Wodnej i utworzenia portu śródlądowego w rejonie ujścia Odry, przystosowanego do obsługi transportu intermodalnego.

Równie dużą wagę przywiązuje do modernizacji i budowy infrastruktury przeciwpowodziowej i zabudowy regulacyjnej dla Odry i Nysy Łużyckiej, modernizacji linii kolejowych E-59 i CE-59 jako głównej arterii w osi północ – południe, umocnienia szlaku żeglugowego Świnoujście – Ystad (w przyszłości – mam nadzieję – autostrady morskiej), poprawy dostępności do portów mor-

skich spełniających niewątpliwie funkcje bramowe Rzeczypospolitej Polskiej.

W tym kontekście priorytetowe jest dla nas pogłębienie głębokowodnego toru podejściowego do Świnoujścia, do głębokości umożliwiającej ruch statków o zanurzeniu do 14,5 m oraz kontynuacja modernizacji toru wodnego Świnoujście – Szczecin do głębokości 12,5 m. Postulujemy również utworzenie Makroregionalnego Centrum Logistyczno-Dystrybucyjnego obsługującego potoki ładunków intermodalnych do i z województwa zachodniopomorskiego.

Poprzez realizację wymienionych projektów Polska Zachodnia ma szansę stworzyć w osi północ – południe funkcjonalną jedność.

Ważne są dla nas też projekty społeczne, medyczne, turystyczne oraz sieci informatyczne. Zgłosiliśmy m.in. przedsięwzięcia dotyczące wysoko-specjalistycznych transregionalnych centrów usług medycznych.

Istnieje realna szansa, by przy tak ustalonych założeniach Strategia Polski Zachodniej 2020 w istotnym zakresie stymulowała rozwój współpracy międzywojewódzkiej, a także przygranicznej, godząc równocześnie interesy rozwojowe poszczególnych partnerów porozumienia, co jest warunkiem sine qua non budowania wspólnej strategii.

Olgierd Geblewicz, marszałek województwa zachodniopomorskiego

Niezwykłe miejsca, niezwykli ludzie

Wielkopolskie Lokalne Grupy Działania z turystyczną ofertą na targach Tour Salon.

Udział województwa wielkopolskiego w targach Tour Salon w Poznaniu był między innymi okazją do promocji Lokalnych Grup Działania, które są realizatorami celów Osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Ważnym elementem tej aktywności jest podnoszenie i promocja walorów turystycznych terenów wiejskich.

Podczas październikowych targów Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich był organizatorem stoiska wystawienniczego województwa wielkopolskiego, które zostało zaaranżowane w oryginalny sposób przy wykorzystaniu elementów z wikliny. Nadawało to regionalnej ekspozycji niepowtarzalny charakter i wyróżniało ją na tle innych wystawców. Dodatkowo na stoisku prezentowane były potrawy tradycyjne z wielu rejonów Wielkopolski. W organizację wystawy – obok przedstawicieli LGD – zaangażowali się pracownicy Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

W drugim dniu targów odbyła się konferencja „Kobiety w akcji – liderki dla rozwoju wsi”. Spotkanie było podsu-

FOT. ARCHIWUM LGD „PUSZCZA NOTECKA”

Wielkopolskie stoisko na targach Tour Salon. Na zdjęciu reprezentantki LGD „Puszcza Notecka”.

FOT. ARCHIWUM SR KSOW

Uczestniczki konferencji „Kobiety w akcji – liderki dla rozwoju wsi” podkreślały efekty i dorobek wielkopolskiej „Szkoły Liderki Rozwoju Lokalnego”.

momowaniem dotychczasowych szkoleń dla kobiet angażujących się w inicjatywy lokalne w ramach LGD. Szkolenia te, organizowane od 2010 r. przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, jak podkreślały same ich uczestniczki, były cennym źródłem inspiracji do działań na rzecz lokalnych społeczności.

Słuchaczki i prelegentki w imieniu władz regionu przywitał członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego Tomasz Bugajski, gospodarz konferencji, a następnie prelekcję „O równości i przedsiębior-

czości” wygłosiła dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWW Emilia Dunal.

– Przyjechałam tutaj, aby zobaczyć, jak to u was funkcjonuje, aby wielkopolski pomysł szkoły liderki wykorzystać w całym kraju – powiedziała do uczestniczek konferencji Elżbieta Radziszewska, sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pełnomocnik rządu do spraw równego traktowania.

Wypowiedź ta odzwierciedla sukces Sekretariatu Regionalnego KSOW jako pomysłodawcy regionalnego projektu.

Problemami korelacji pomiędzy obszarami aktywności: rodzina-dom, dom-praca, praca-działalność społeczna zajęła się w swym wystąpieniu Jadwiga Rotnicka, senator RP. Zdaniem mówczynie najwięcej emocji budzi relacja dom – praca, a także rola kobiety zawodowo aktywnej w rodzinie, a zwłaszcza stereotypy z tym związane. – Kobieto! Dbaj o siebie, o swoją pewność finansową – apelowała do słuchaczek pani senator. – Kobiety robią, a nie tylko mówią. Jak chcecie, żeby coś zostało powiedziane, powiedzcie o tym mężczyźnie, ale chcąc, by coś zostało zrobione, trzeba powiedzieć o tym kobiecie.

O wynikach badań naukowych na temat Lokalnych Grup

Działania informowała dr Katarzyna Zajda, socjolog z Uniwersytetu Łódzkiego. Natomiast prezes Stowarzyszenia Sołtysów Województwa Wielkopolskiego Barbara Czachura przybliżyła słuchaczkom problematykę dotyczącą współpracy sołtysa i lokalnej wspólnoty.

Druga część konferencji poświęcona była prezentacji liderki z wielkopolskich Lokalnych Grup Działania. Nawiązując do efektów ich aktywności, dyrektor Emilia Dunal wskazała na potrzebę doskonalenia umiejętności społecznych kobiet, przedstawiła także propozycję kontynuowania „Szkoły Liderki Rozwoju Lokalnego”.

W ostatni dzień targów, na wielkopolskim stoisku zorganizowano warsztaty wikliniarskie dla najmłodszych, których celem było zaznajomienie maluchów z ciekawym rzemiosłem, jakim jest wyplatanie wikliny. Warsztaty podzielone zostały na dwie części: prezentację tradycyjnych sprzętów gospodarstwa wiejskiego oraz zajęcia plecionkarskie z dziećmi. Ich uczestnikom pomagali pracownicy Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach. Efektem tych prac oraz pamiątką z targów były wyroby z wikliny.

PROW – ekspres

Podsumowanie „Szkoły Liderki”

W listopadzie odbędą się ostatnie dwa szkolenia z dwudziestu zaplanowanych na 2011 rok w ramach projektu „Szkoła Liderki Rozwoju Lokalnego”. W dniach 4-5 listopada zaplanowano warsztaty dla Lokalnej Grupy Działania „Wielkopolska Wschodnia”, natomiast 18-19 listopada dla LGD „Źródło”, obejmującej swą aktywnością miasta i gminy Dopiewo, Buk i Sęszew.

Podsumowaniem projektu była konferencja na targach Tour Salon, na której zaproszone liderki omówiły efekty

dotychczasowych szkoleń oraz wyraziły chęć udziału w kolejnych.

Targi Gmina 2011

Tegoroczna edycja Wystawy Produktów i Usług dla Samorządów Lokalnych GMINA 2011 odbędzie się w dniach 22-25 listopada na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. Uczestnikami będą producenci i dostawcy usług usprawniających funkcjonowanie miast, gmin i regionów. Oferta wystawiennicza targów GMINA pomaga w podejmowaniu efektywnych decyzji o planowanych inwestycjach.

Podsumowanie konkursu „Przyjazna Wieś”

Najciekawsze projekty zrealizowane przy wsparciu UE wyłonił konkurs „Przyjazna wieś”, organizowany przez Krajową Sieć Obszarów Wiejskich.

– Projekty zgłoszone do konkursu są dowodem na to, jak doskonałą dźwignią rozwoju mogą być unijne środki, pod warunkiem że trafią do miejsc, w których są dobrzy gospodarze, mający dalekosiężne i odważne plany – podkreślił Tomasz Bugajski, członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego.

Konkurs ma dwuetapowy przebieg – regionalny i ogólnopolski. Tegoroczna, trzecia edycja wyłoniła zwycięzców w

FOT. ARCHIWUM SR KSOW

Przystań wodna w Ślesinie na szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolski.

trzech kategoriach: społecznej, technicznej i ekologicznej.

W gronie laureatów etapu regionalnego znalazła się przystań wodna na Jeziorze Ślesieńskim, zbudowana przez gmi-

nę Ślesin. Powstała ona w ciągu jezior konińsko-ślesieńskich, na trasie Wielkiej Pętli Wielkopolski. Wśród zwycięskich projektów znalazła się również rewitalizacja Zespołu Pofol-

warcznego w Prusimiu, w gminie Kwilcz, zmienionego na Skansen Olenderski. Powstał tam nowoczesny ośrodek wypoczynkowo-konferencyjny. Jest on doskonałym przykładem wykorzystania dawnej architektury i elementów dziedzictwa kulturowego obszarów wiejskich dla rozwoju turystyki.

Realizacja wszystkich nagrodzonych projektów zwiększyła atrakcyjność turystyczną Wielkopolski w wymiarze krajowym i międzynarodowym. Dzięki dobrze wykorzystanym pieniądзом unijnym wieś pięknieje oraz staje się przyjaznym miejscem do pracy i do życia.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY
NA RZECZ ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH
EUROPA INWESTUJĄCA W OBSZARY WIEJSKIE

WOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIE

PROJEKT FINANSOWANY JEST ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W RAMACH POMOCY TECHNICZNEJ PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013.

Stronę redaguje: Bartosz Zielenacki – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań, tel. 61 626 66 00, fax 61 626 66 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.prow.umww.pl

Ładne i pożyteczne

Pierwsze w Wielkopolsce Szkolne Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego powstało w Kłecku.

To efekt porozumienia zawartego pomiędzy Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Poznaniu, samorządem miasta i gminy Kłecko oraz Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Kłecku. Zadaniem centrum będzie prowadzenie zajęć wychowania komunikacyjnego z dziećmi i młodzieżą szkolną, propagowanie zasad bezpieczeństwa na drogach oraz przygotowanie uczniów do egzaminów na kartę rowerową.

Nowo wybudowane miasteczko ruchu drogowego w Kłecku jest częścią projektu sfinansowanego przez gminę, przy znaczącym współudziale środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Uroczystego otwarcia obiektu 13 października dokonali: burmistrz miasta i gminy Kłecko Marek Kozicki, Jacek Pietruszka z firmy J-TOR realizującej inwestycję oraz dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Poznaniu Aleksander Kowalewicz. W ramach jednego przedsięwzięcia powstały skatepark i miasteczko drogowe, a także upiękaszono otoczenie Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Kłecku.

Dyrektor Aleksander Kowalewicz pogratulował burmistrzowi Kłecka inwestycji, której celem jest podniesienie jakości życia mieszkańców gminy. Wyraził też nadzieję, że wykorzystanie miasteczka ruchu drogowego do prowadzenia zajęć praktycznych pomoże przygotować dzieci i młodzież szkolną do bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym.

Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Poznaniu od lat wspomaga placówki oświatowe w realizacji zadań związanych z propagowaniem zasad bezpieczeństwa na drogach. Zgodnie z założeniami nowej ustawy o kierujących pojazdami, chcielibyśmy współpracować z aktywnymi samorządami i szkołami, wspierając ich działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego, szczególnie tych najmłodszych. Jest to ważne zwłaszcza w małych miejscowościach

Pierwsze rowerowe próby na ulicach nowo wybudowanego miasteczka ruchu drogowego przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kłecku.

wościach i na terenach wiejskich.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kłecku, który jest gospodarzem nowo utworzonego centrum BRD, w ramach zawartego porozumienia otrzyma od poznańskiego WORD wyposażenie szkolnej pracowni wychowania komunikacyjnego, sprzęt komputerowy, programy i materiały edukacyjne. Przekazane pomoce oraz rowery i kaski do praktycznej nauki jazdy w nowym miasteczku będą służyły usprawnieniu nauczania przepisów ruchu drogowego.

– Jeśli wszystkie założone zadania będą realizowane, mieszkańcy miasta i gminy Kłecko mogą liczyć na dalsze wspie-

ranie przedsięwzięcia z naszej strony – zapewnił dyrektor WORD Aleksander Kowalewicz.

Szkolne Centrum BRD w Kłecku będzie służyć nie tylko dzieciom i młodzieży z różnych szkół; ma również przypominać dorosłym i instytucjom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w regionie, jak ważną sprawą jest kształcenie prawidłowych nawyków wśród niechronionych uczestników ruchu drogowego, pieszych i rowerzystów. Stanie się też – w co mocno wierzymy – miejscem organizacji konkursów i turniejów propagujących zasady bezpieczeństwa na drodze. WORD w Poznaniu postara się nagrodzić najlepszych.

Podobne centrum BRD zamierzamy w najbliższym czasie uruchomić na terenie Obornik; chcielibyśmy wspierać podobne inicjatywy samorządów lokalnych w okolicach Poznania. Uważamy, że szkolne (gminne, powiatowe) centra BRD, które powstaną dzięki aktywności wielu podmiotów, przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa na naszych drogach. Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych ogłosiło lata 2011-2020 „Dekadą działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego”, a nasze przedsięwzięcia będą realizacją tego programu.

Marek Szykor
WORD Poznań

Uroczystego otwarcia miasteczka ruchu drogowego dokonali Marek Kozicki – burmistrz gminy Kłecko, Jacek Pietruszka z firmy J-TOR oraz Aleksander Kowalewicz – dyrektor WORD w Poznaniu.

Zima niestrasza przezornemu kierowcy

Warunki zimowe są najlepszym sprawdzianem stanu technicznego auta. Dlatego powinniśmy w sposób profesjonalny przygotować pojazd do takiego „egzaminu”.

Część przygotowań możemy wykonać we własnym zakresie. Sprawdźmy stan wycieraczek. Jeżeli maąż szyby, pozostawiając tylko wąski pasek, przez który obserwujemy drogę, należy je bezwzględnie wymienić. Stosujmy płyny do spryskiwania szyb dobrej jakości, gwarantujące właściwe usuwanie brudu. To znacznie polepsza widoczność.

Zakonserwujmy powłokę lakierniczą. Sprawdźmy zabezpieczenia podwozia i uzupełnijmy ubytki jego powłoki. W ten sposób zapewnimy jej ochronę przed ujemnymi skutkami działania soli i innych zanieczyszczeń. Sprawdźmy poziom naładowania akumulatora i sprawność układu ładowania. Przesmarujmy uszczelki drzwi i bagażnika. Pojazd wyposażymy w dobrą skrobaczkę i odmrażacz.

Warto przed zimą odwiedzić serwis, by mieć gwarancję prawidłowej oceny działania poszczególnych elementów i podzespołów pojazdu w tak trudnym i niebezpiecznym okresie. Warunkiem bezpiecznej jazdy jest właściwy stan ogumienia, a zwłaszcza odpowiednie ciśnienie i głębokość bieżnika. Wymiana opon na zimowe jest najlepszym i optymalnym rozwiązaniem. Nie należy z tym czekać do ostatniej chwili. Skutki gwałtownej zmiany warunków atmosferycznych mogą być tragiczne.

Istotnym i bardzo ważnym czynnikiem wpływającym na bezpieczeństwo ruchu jest prawidłowo działające oświetlenie pojazdu, a w szczególności właściwa regulacja i ustawienie świateł. Zapobiega to nie tylko oślepieniu jadących z przeciwka uczestników ruchu, ale sprawia, że i my jesteśmy widziani przez innych użytkowników drogi.

Hamulce to kolejny bardzo ważny i wpływający na bezpieczeństwo element pojazdu. Sprawdzenie hamulców, np. na urządzeniu rolkowym oraz uważna ocena poszczególnych elementów układu i jakości płynu hamulcowego, pozwala na wykrycie i usunięcie niesprawności. W ten sposób mo-

Zima potrafi zaskoczyć nie tylko kierowców.

żemy zapobiec takim negatywnym zjawiskom jak „ściągnięcie” pojazdu przy hamowaniu, które może doprowadzić do zderzenia czołowego. Układ kierowniczy i zawieszenie pojazdu w znaczny sposób wpływają na bezpieczną jazdę. Wyeliminowanie luzów, sprawdzenie stanu technicznego amortyzatorów powoduje skrócenie drogi hamowania i lepsze „trzymanie” się drogi, co czyni jazdę wygodniejszą i przyjemniejszą. Warto też sprawdzić stan i temperaturę zamarzania płynu chłodniczego.

W nowoczesnych samochodach zastosowano wiele rozwiązań zwiększających komfort i bezpieczeństwo jazdy. Kontrola tych urządzeń może być wykonana tylko przez specjalistyczne warsztaty, a jej częstotliwość podawana jest przez producentów i należy się bezwzględnie do ich zaleceń stosować.

Jazda tak przygotowanym pojazdem będzie bezpieczniejsza i mniej stresująca. Łatwiej też znieśliśmy uciążliwości ruchu w zatłoczonych miastach. Nie zabraknie nam prądu w akumulatorze (unikniemy uruchamiania samochodu poprzez „pożyczkę prądu” lub też zapychanie pojazdu, jeśli producent na to zezwala). Jeśli zadbamy o sprawność układu ogrzewania (wymienimy np. filtr przeciwpyłowy), zapewnimy sobie lepszą widoczność. Szyby samochodu w „korkowej jeździe” częściej i mocniej ulegają zaparowaniu.

Przygotowani do bezpiecznej jazdy, nie zapominajmy o tym, że jej styl również należy dostosować do panujących warunków drogowych.

Piotr Monkiewicz
Automobilklub Wielkopolski

WOJEWÓDZKA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO W POZNANIU

www.brd.poznan.pl

Redaguje zespół: Sławomir Brandt, Ryszard Fonzychowski, Wojciech Głuszak, Maciej Bednik, Piotr Monkiewicz, Marek Szykor, Dariusz Fleischer
Adres redakcji: WORD, 61-623 Poznań, ul. Wilczak 53, tel. 61 829-01-88

doświadczone

Sądziłem, że czasy, gdy z powodu zimna w sali sesyjnej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (gdzie obraduje sejmik) można było zobaczyć radne Elżbietę Barys i Bogumiłę Hromiak-Paprzycką paradujące w futrach, będziemy jedynie wspominać z łezką w oku.

Co prawda obu pań w sejmiku już nie ma, podobnie jak sali sesyjnej w tamtym gierkowskim entourage'u (bo był generalny remont), zimno jednak nadal dokuca, czego koronny dowód mieliśmy podczas październikowej sesji, gdy część radnych pracowała w tak zwanym odzieniu wierzchnim.

Traf, że na początku przemawiał gospodarz tego miejsca, wojewoda Piotr Florek. Przeprosił radnych za niedo-godności i obiecał, że spróbuje nagrzać. Cóż, z obietnicami polityków różnie bywa... Wojewoda poszedł, a chłód został już do końca sesji.

wyśledzone

FOT. S. SEIDLER

Radny SLD Waldemar Witkowski szybko mógł zapomnieć o goryczy wyborczej porażki, stając 29 października na ślubnym kobiercu z Karoliną Kaczmarek. Do poznańskiej Wagi, gdzie czekał na nich ozdobiony prezydenckim łańcuchem sam Ryszard Grobelny, państwo młodzi postanowili udać się po – jak napisali – „ósmioletnim, szczęśliwym okresie narzeczeństwa”.

Młodym małżonkom życzymy oczywiście wielu szczęśliwych dni. Chcemy jednak zauważyć, że coś chyba jest w powietrzu, bo nie minął jeszcze nawet rok nowej kadencji, a to już trzeci radny z sejmiku wstępujący w związek małżeński. Wcześniej stan kawalerski porzucili Marian Poślednik z PO (dziś już senator) i Marcin Porzucek z PiS.

usłyszane

Właściwie to nie my usłyszeliśmy, lecz ktoś, kto nam uprzejmie doniósł, ale rzecz jest na tyle smaczna, że postanowiliśmy ją podać dalej.

Jedno z tych bardzo ważnych oficjalnych i uroczystych spotkań: marszałek, przemówienia, wyróżnienia – wiadomo. Otwierający spotkanie wita między innymi szefa Departamentu Sportu i Turystyki UMWW Tomasz Wiktor i przedstawia go jako dyrektora... Departamentu Sportu i Wypoczynku.

Uważamy, że dla poprawy wizerunku samorządowej administracji w regionie marszałek powinien pomyśleć nad taką ocieplającą korektą nazw swoich – że się tak wyrazimy – komórek. Na początek proponujemy choćby Departament Rozrywki (zamiast kultury), Departament Wsi Spokojnej, Wsi Wesolej (zamiast rolnictwa) czy Departament Podróży (zamiast transportu).

monitorujemy radnych

>> Krzysztof Grabowski:

Na deskach Opery Leśnej

RYS. M. GRELA

- >> **Zdanie „radny to brzmi dumnie”...** oznacza także wielkie zobowiązanie i chęć pracy w myśl zasady, że „człowiek jest najważniejszy”. Więc, jeśli można, trzeba każdemu starać się pomagać.
- >> **Fakt, że Wielkopolanie nie znają radnych sejmiku...** spowodował, iż staram się zapraszać na sesje sejmiku młodzież, by przybliżyć pracę radnych w województwie. Im dalej samorząd od mieszkańca, tym mniej o nim ludzie wiedzą.
- >> **Podczas sesji sejmiku najczęściej siedzę obok** marszałka Wojciecha Jankowiaka i pani dyrektor Renaty Sujak **i dlatego...** wiem, co słychać w finansach i na kolei. :-)
- >> **Podczas sesji najbardziej lubię słuchać...** merytorycznej dyskusji.
- >> **Nie wyobrażam sobie samorządu województwa bez...** mądrości radnych i zarządu oraz bez trafnych decyzji dla dobra całego regionu.
- >> **Gdybym był marszałkiem...** Jak zostanę, to będę się martwił (śmiech). Na poważnie zaś – dbałbym o zrównoważony rozwój całej Wielkopolski, tak by w każdej części regionu mieszkańcy czuli, że o nich się pamięta.
- >> **Ostatni raz jechałem regionalną koleją...** Do Kalisza łatwiej dojechać komunikacją autobusową.
- >> **W szkole wołali na mnie...** po imieniu.
- >> **Jako dziecko marzyłem o...** tym, by zostać kolejarzem, później strażakiem, aż w końcu zostałem dziennikarzem. :-)
- >> **W przeszłości myślałem, że zostanę...** piosenkarzem, nawet jako nastolatek wziąłem udział w Ogólnopolskim Przeglądzie Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej w Operze Leśnej w Sopocie.
- >> **Ostatnio najbardziej rozbawiło mnie...** że niektórzy urzędnicy – i nie tylko – sądzą, iż nie reprezentują zarządu województwa.
- >> **Do szwskiej pasji doprowadza mnie...** brak kompetencji i ludzka głupota.
- >> **Dla poprawy nastroju...** oglądam filmy przyrodnicze lub słucham muzyki poważnej.

>> Krzysztof Grabowski
>> ur. 9 września 1973 r., Kalisz
>> członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego
>> wybrany z listy PSL w okręgu nr 5
>> 6308 głosów

www

zakodowane

Poniżej zamieszczamy kody zawierające dane adresowe i telefoniczne do naszej redakcji i do Urzędu Marszałkowskiego. Do ich odczytania potrzebna jest specjalna aplikacja w telefonie komórkowym. Wszystkich idących z duchem czasu zachęcamy do ściągania! Namiary na nas w formie tradycyjnej – jak zawsze obok, w redakcyjnej stopce.

podpatrzone

FOT. K. BIAŁOSKÓRSKI

Do niedawna to zdjęcie moglibyśmy zrobić w sali sesyjnej, w której obraduje sejmik. Cóż, po ostatnich wyborach takie fotki musimy ściągać z Warszawy... Maria Janyska i Killion Munyama z PO zamienili bowiem mandaty radnych na poselskie. Na zdjęciu – oboje w sejmowych ławach podczas szkolenia dla posłów-nowicjuszy. Największe wzięcie wśród warszawskich dziennikarzy, ze względu na kolor skóry, miał poseł Munyama (przy okazji – dziękujemy! – bo na fali tego zainteresowania przez kilka dni liczba wejść na naszą stronę internetową wzrosła o jakieś... tysiąc procent). On sam, ze znanym nam dystansem do swojej osoby i poczuciem humoru, odpowiadał dziennikarzom, że na razie, w tych pierwszych dniach posłowania, czuje się w sejmowych meandrach zupełnie... zielony.

Monitor Wielkopolski – magazyn samorządowy

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku
al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań, tel. 61 62-67-030, fax 61 62-67-031

Rada Programowa: Lech Dymarski (przewodniczący), Zbigniew Czerwiński (wiceprzewodniczący), Krzysztof Grabowski (sekretarz), Tatiana Sokołowska, Waldemar Witkowski

Redakcja: Artur Boinski (redaktor naczelny), Ryszard Jałoszyński (sekretarz redakcji)

Adres redakcji: al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań, budynek B, pokój 223, tel./fax 61 62-67-036

e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl

UWAGA! OD LISTOPADA NASTĄPIŁA ZMIANA NUMERÓW TELEFONÓW

Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.

Publikacje promocyjne w Monitorze Wielkopolskim można zamawiać pod numerem telefonu 61 62-67-036.